

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 81 A Rok XIV

WARSZAWA

SOBOTA

18 marca

1939 R.

Cena 10 Gr.

w

„NIECH WAS DARMO NIE PRZESTRASZA, ŻE DZIŚ PODŁOŚĆ GÓRĄ WSZĘDZIE. Z WIARY WASZEJ WOLA WASZA, Z WOLI WASZEJ CZYN WASZ BĘDZIE.

Z. Krasicki

Zwrot w opinii Zachodu

Obowiązkowa służba wojskowa w Anglii

Czego zażąda Mussolini?

PARYŻ, 17. 3. W odpowiedzi na sukcesy niemieckie w środkowej Europie, nastąpiła mobilizacja polityczna mocarstw zachodnich. Przede wszystkim podkreślają we Francji znaczenie wizyty Daladiera w Londynie. Istotnym celem wyjazdu prem. Daladiera jest przyśpieszenie zbrojeń angielskich, tak. aby na początek maja 19 dywizyj angielskich gotowych było do wylądowania we Francji.

140 : 130

W opinii francuskiej wyraźny jest zasadniczy zwrot. Obecnie nie mówi się o ocaleniu pokoju, a o jaknajszybszym przygotowaniu do wojny. Blok niemiecki według obliczeń francuskich, liczyłby 130 milionów ludności, podczas gdy Anglia i Francja stanowią 90 milionów, a łącznie z Polską i Rumunią 143 miliony.

Wobec tego, że mocarstwa zachodnie mogą liczyć na współdziałanie Stanów Zjednoczonych i dominiów brytyjskich, sytuacja ich w razie wojny byłaby lepsza. Tym bardziej, że współpraca niemiecko - włoska ma ze względu na Triest słabe strony, a przytym obecny blok niemiecki wobec ewentualnej iredenty czeskiej czy słowackiej, nie byłby zbyt zwarty.

OBOWIAZEK SŁUżBY WOJSKOWEJ

LONDYN, 17. 3. Również reakcja angielska występuje coraz bardziej w zdecydowanej formie. Obecnie wyrazem stanowiska Anglii jest: odwołanie wizyty min. Hudsona w Berlinie, zablokowanie przez bank angielski rachunku czechosłowackiego, na którym znajduje się 20 miliardów funtów szterlingów w złocie i walutach i ewentualnie odwołanie ambasadora z Berlina.

120 członków stronnictwa konserwatywnego postanowiło prosić rząd o wprowadzenie obowiązku służby wojskowej. Lord Halifax miałby zasadniczo przychylić się do tego projektu, a więc istnieje realna możliwość tego bardzo poważnego kroku militarnego.

Liczą się tu ze zmianami rządu, przy czym wysuwana jest kandydatura Edena, który był przeciwny dotychczasowej polityce Chamberlaina. Jest to jednak na razie tylko wyraz życzeń pewnych sfer, a nie posunięcie polityczne.

MOWA MUSSOLINIEGO

RZYM, 17. 3. Pomimo oficjalnego wyrazu zadowolenia z ostatnich zdobyczy niemieckich, nastrój we Włoszech jest raczej nieprzychylny dla ostatnich zmian w Europie.

23 marca cesarz Wiktor Emanuel III dokona inauguracji nowej izby Związków Faszystowskich i Korporacyj, która zastąpi dotychczasową Izbę Deputowanych. Będzie to uczczeniem 20 rocznicy założenia stronnictwa faszystowskiego.

W związku również z rocznicą 26 marca Mussolini wygłosić ma przemówienie wobec dawnych faszystowskch oddziałów szturmowych, w którym ma jakoby sformułować swe żądania wobec Francji. Koła polityczne przywiązują bardzo dużą wagę do ewentualnego oświadczenia Mussoliniego.

Przelana krew

ocaliła honor Czech

CIESZYN, 17.3. Podczas zajmowania terenu powiatu frydeckiego przez wojska niemieckie, dwa pułki czeskie stawiły rozpaczliwy opór Niemcom.

Dn. 14 b. m. podczas wkraczania wojsk niemieckich do Frydka dowódca garnizonu na czele części wojska stawił opór wkraczającym Niemcom. Walka trwała kilka godzin. Ze strony czeskiej zginęło 16 żołnierzy i pułkownik, ze strony Niemiec straty są nieznane, wiadomo jednak, że dość znaczne.

W czasie zajmowania Mistka część pułku piechoty stawiła zacięty opór oddziałom niemieckim. Dowódca, wszyscy oficerowie i część żołnierzy przyjęli wkraczających Niemców gęstym ogniem. Zginęło 11 żołnierzy niemieckich, Czesi stracili dwóch żołnierzy i majora.

Hitler dąży do odbudowy

cesarstwa rzymskiego narodu niemieckiego

BERLIN, 17. 3. (Tel. wł.). Kanclerz Hitler przybędzie 18 b. m. do Wiednia, gdzie wygłosi mowę, która będzie miała zasadnicze znaczenie dla dalszej polityki niemieckiej. Według opinii kół politycznych, które z dużym napięciem oczekują przemówienia kanclerza, ma to być wytyczenie przyszłej linii polityki zagranicznej Niemiec.

Mowa Hitlera ma z jednej strony podkreślić, że przyłączenie Czech do Rzeszy było koniecznością dziejową, z drugiej zaś strony ma zapoczątkować nową erę Trzeciej Rzeszy. Będzie to okres odbudowy świętego państwa rzymskiego narodu niemieckiego.

Wiadomość powyższą potwierdzałyby nadane z okazji zajęcia Czech audycje wszystkich radiostacyj niemieckich, w czasie których podkreślano bardzo silnie, że Praga zajęta obecnie przez Niemcy jest tradycyjną stolicą cesarstwa rzymskiego narodu niemieckiego.

Powyższe wiadomości wywołały zaniepokojenie we Włoszech, gdyż plany Niemiec kolidowałyby wyraźnie z interesami włoskimi.

Buerckel czy Henlein

będzie protektorem Czech

BERLIN, 17. 3. Według krążących tu pogłosek, protektorem Czech i Moraw ma zostać Henlein lub Buerckel. Większe szanse posiada rzekomo gauleiter Buerckel z Wiednia. Dotychczasowy minister spraw zagranicznych Czechosłowacji Chvalkowsky ma być rzekomo posłem protektoratu w Berlinie.

Jako zwierzchnika protektoratu wymieniają dotychczasowego prezydenta Hachę lub gen. Gajdę.

Z terenów Czech i Moraw wyłączone będą niemieckie wyspy językowe oraz teren, który ma przedzielać autostradę z Wrocławia do Wiednia, poza tym tereny graniczne i objekty wojskowe. **W zasadzie granica Moraw ze** Słowację nie jest jeszcze ustalona.

Japonia koncentruje siły

Zatarg na Dalekim Wschodzie

MOSKWA, 17. 3. Ogłoszenie we Władywostoku przetargu na prawo rybołóstwa na wodach wschodnio - syberyjskich bez udziału rybaków japońskich, wywołało zaognienie w stosunkach sowiecko-japońskich.

Szanghaj, 17. 3. Na granicę sowiecką zostały skierowane duże oddziały wojsk japońskich, których liczba przenosi podobno 40 tys. Wobec dużych transportów wojskowych ruch kolejowy między Charbinem a Mandżurią został oddany wyłącznie do dyspozycji wojska. Również silne oddziały wojskowe japońskie, liczące około 40 tys. ludzi wylądowały na Sahalinie.

Przypuszczają, że ruch wojsk japońskich ma związek z ostatnimi zatargami pomiędzy Japonią a Sowietami, a szczególnie z ostatnią sprawą sporu o prawo rybołóstwa.

Złóż ofiarę na F. O. M.

Koncesje w rękach żydowskich

wydzierżawione przez „zasłużonych"

Preliminarz budżetowy w Senacie

Senat zakończył w piątek rozprawę nad preliminarzem budżetowym i ustawą skarbową na rok 1939/40.

Rozpatrzono najpierw dział długów państwowych. Sprawozdawca **sen. Klarner** mówił m. in. o likwidacji zadłużenia z okresu marki polskiej. Nie uregulowana kwota zadłużenia wynosi miliard 443 miliony marek polskich i to ma być spłacone sumą 800 zł.

Pierwsza wewnętrzna pożyczka polska w roku 1918 wyniosła w złocie 2 miliardy marek polskich, które wtedy równały się wartości 46 milionów ówczesnych dolarów w złocie i 400 miln. dzisiejszych złotych. Była to największa pożyczka, jaką kiedykolwiek Polska osiągnęła na rynku wewnętrznym. Aby dać wyraz zasłudze tych co ofiarowali wówczas swe własności — p. Klarner proponuje budowę co roku pewnej ilości, np. 20 szkół powszechnych, w miejscach jaknajbardziej zaniedbanych.

Sprawozdawca budżetu monopoli **sen. Drozdowski** stwierdził, że polityka koncesyjna monopoli nie należycie realizuje zasadę unarodowienia handlu. Należy dążyć do usunięcia bezpożytecznej pomocy społecznej jakiej udziela się zasłużonym. Osoby „zasłużone" często oddają warsztat spekulującemu kapitałowi żydowskiemu. **W dziedzinie koncesji zbyt wiele znajduje się miejsca sprzedaży wyrobów monopolowych w rękach żydowskich.** Należy to zmienić.

Budżet Min. Skarbu referował **sen. Lechnicki.** W krótkiej dyskusji zabrał głos m. in. sen. Tworydło, któremu wobec odbiegania od tematu do spraw ukraińskich przewodniczący wicemarszałek Pawelec odebrał głos.

Referent generalny sen. Skoczylas wniósł o przyjęcie preliminarza i ustawy skarbowej ze zmianami wprowadzonymi przez komisję senacką do uchwały sejmowej.

W budżecie Ministerstwa Skarbu zmniejsza się podatek od energii elektrycznej o 1 miln. złotych i zwiększa się podatek od uboju o 500 tys. zł. oraz zwiększa się odsetki od zaległości grzywny i kary o 500 tys. zł.

Do projektu ustawy skarbowej wprowadzono zmianę, w myśl której upoważnia się ministra skarbu do zwiększenia w miarę uzyskiwania nadwyżek w budżecie wydatków na popieranie nauki i sztuki z funduszu kultury narodowej.

Budżet i ustawę skarbową wraz z tymi zmianami uchwalono, przyjęto również kilka rezolucyj.

Następne posiedzenie Senatu odbędzie się dnia 21 b. m. o godz. 11 przed południem.

Walki na Rusi Podkarpackiej

Gen. Prchala nie złożył broni

Z ostatnich dni na Rusi

HUSZT, 17. 3. (Telefon własny). Ostatnie wypadki w zawrotnym tempie przebiegały na Rusi Podkarpackiej. Wiadomość o powstaniu państwa słowackiego, wcielenie Czech do Niemiec, ogłoszenie niezależnej Rusi Podkarpackiej, a dziś już wspólna granica polsko - węgierska. Stworzenie tej stycznej linii Polski i Węgier nie odbyło się jednak bez ciężkich walk, w których wojska Rusi odpierały ataki węgierskie.

OPÓR GEN. PRCHALI

Po ogłoszeniu niezależności Rusi Podkarpackiej natychmiast zażądano od wojsk czeskich, aby złożyły broń w ręce Ukraińców, względnie zdecydowały się na służbę karpatoruską. Straż graniczna bez oporu złożyła broń w ręce siczowców. Natomiast gen. Prchala odmówił oddania broni i z całym uzbrojeniem i taborem wycofał się w zupełnym porządku.

„ARMIA"

Rząd karpackiej Ukrainy mianował dowódcą wojsk karpatoukraińskich ppłk. Sergiusza Efremowa, który nakazał natychmiast mobilizację i rekwizycję wszystkich pojazdów mechanicznych.

Armia ukraińska przyjęła na służbę szereg dowódców czeskich którym dla odróżnienia kazano tylko nosić białe opaski na czapkach. Broni natomiast nie odbierano.

WALKI Z WĘGRAMI

Przy przekraczaniu przez wojska węgierskie granicy, siczowcy stawiali twardy opór, kilkakrotnie przechodząc do kontrataku przeciw wojskom węgierskim.

W dalszym marszu Węgrzy natrafili na wielki opór koło Wielkiej Kopany, oddalonej o 15 km. od Husztu. Zgrupowane tam oddziały siczowców usiłowały odeprzeć atak węgierski, zostały jednak zepchnięte. Również ciężkie boje musiała stoczyć kolumna węgierska przy zajmowaniu dwóch wsi, zamieszkałych przez Niemców Sofiedorf i Parkhaus. Poza tym siczowcy stawili opór przy zajmowaniu przez wojska węgierskie Sewliuszu.

Dziś już armia węgierska stanęła nad granicą Polski i Ruś Zakarpacka przestała istnieć. Wojska czeskie wycofały się, siczowcy bądź poddali się, bądź rozproszyli po całym kraju. Niepodległa Karpatoruś niezbyt długo istniała

Gen. Gajda, „führer Czechów" z łaski Berlina.

Słowacki sygnał ostrzegawczy

Śladem Czech poszło państwo słowackie zaledwie od paru dni niepodległe. Prem. Tisso wystosował do kanclerza Hitlera list, w którym prosi o wzięcie pod opiekę narodu słowackiego. Słowacja stała się więc państwem zależnym od Niemiec.

Trudno w tej chwili przesądzać, jaki będzie stosunek formalno - prawny Słowacji do Trzeciej Rzeszy. Nie ulega jednak wątpliwości, że Słowacja stanie się częścią militarnego systemu niemieckiego. W ten sposób będziemy de facto graniczyli z Rzeszą niemiecką na południu wzdłuż linii Karpat.

Już od czasu ogłoszenia niepodległości Słowacji było rzeczą jasną, że nie może ona być państwem całkiem niepodległym. Można było przypuszczać, że będzie nie tylko faktycznie, ale formalnie podporządkowana Niemcom. Na ogół jednak spodziewano się, że formalne załatwienie sprawy słowackiej przez Niemcy ulegnie pewnej zwłoce.

Tempo, w którym idą jeden po drugim ostatnie wypadki polityczne, jest rzeczywiście oszołamiające, jest to chyba już tempo nie 20-go, ale 21-go wieku. To tempo oddaje ogromne usługi Niemcom, ale do pewnego stopnia jest zapowiedzią również dla nich pewnych niebezpieczeństw.

W zakresie sprawy słowackiej ułatwiły Niemcom grę błędy polityki państw innych. Niemcy umiały po mistrzowsku je wykorzystać, umiały po mistrzowsku wykorzystać całą sytuację na Słowacji.

W tej chwili jednak nie czas analizować niedawną przeszłość. Zhołdowanie Słowacji przez Niemcy jest następnym sygnałem ostrzegawczym dla Polski.

Jest to sygnał ostrzegawczy zarówno dla naszej polityki zewnętrznej, jak i wewnętrznej. Przede wszystkim jednak dla polityki wewnętrznej, której zmiana jest koniecznym warunkiem istotnej poprawy naszej polityki zewnętrznej.

Zmiana w naszej polityce wewnętrznej może nastąpić jedynie na podstawie mobilizacji politycznej całego, bez różnicy przekonań, społeczeństwa polskiego. Taka mobilizacja moralna a nie mechaniczna może wymaga ofiar od wszystkich czynników politycznych. Ona jedynie może być jednak trwałym fundamentem właściwie prowadzonej polityki zewnętrznej. *J. K.*

Znowu śnieg

Przewidywany przebieg pogody w dn. 18 bm.: przeważnie pochmurno z opadami, głównie w postaci śniegu. Po mroźnej nocy, temperatura w ciągu dnia w pobliżu zera. Umiarkowane wiatry najpierw zmienne, potem przechodzące w południowo-zachodnie.

MARZEC

18

SOBOTA

SŁOŃCE	
Wschód	Zachód
5—45	17—43
KSIĘŻYC	
Wschód	Zachód
4—22	15—18
Dł. dnia	Przybyło
11—58	4—14

Dziś św. Edwarda, Cyryla
Jutro św. Józefa Obl. N. M. P.

TEATR WIELKI: „Dziewczę z Holandii" operetka Kalmana.

TEATR POLSKI: „Obrona Ksantypy" L. H. Morstina.

TEATR NARODOWY: „Nasze miasto" Wildera.

TEATR NOWY: „Week-end" komedia Cowarda z Ćwiklińską.

TEATR MAŁY: „Temperamenty" Cwojdzińskiego. Ostatnie przedstawienia.

TEATR LETNI: „Madame Sans Gene..." Sardou.

TEATR ATENEUM: „Dziewczyna z lasu" J. Szaniawskiego.

TEATR „8.15": Lehara „Skowronek" z Lucyną Szczepańską.

TEATR MALICKIEJ (Marszałkowska): „Pani Bovary" z Malicką. Ostatnie przedstawienia.

TEATR MAŁE QUI PRO QUO: Rewia satyryczno - polityczna p. t. „Pod parasolem".

TEATR KAMERALNY: Komedia „Dom wariatów". Ostatnie przedstawienia.

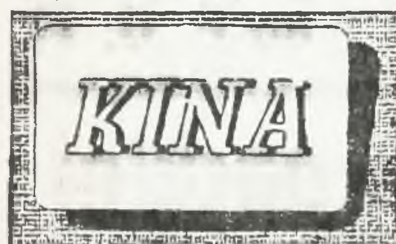
ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE: „Most" Surguczowa.

INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36-40): O godz. 8.15 „Uciekła mi przepióreczka" Żeromskiego.

TEATR DLA DZIECI T. ORTYMA w Teatrze Wielkim: W niedzielę o 12-ej i 4-ej pp. wspaniała premiera cudnej baśni „Kuchcik na Tronie". Bilety w kasie Teatru Wielkiego i Orbisu.

CYRK: Dziś i codziennie 4 pop. i 8.30 w. „Białe złoto" i wodna pantomina „Cyrk pod wodą" w nowej inscenizacji.

KONSERWATORIUM: W sobotę o godz. 20-ej występ pianistki rumuńskiej Aurelii Cionca. W programie: Liszt, Bach, Beethoven, Chopin i in.

KINA CHRZEŚCIJAŃSKIE

Informacje o filmach dozwolonych dla młodzieży tel. 7.11-25.

HOLLYWOOD: „Pobrali się zawcześnie" na scenie rewia.

ITALIA (Wolska 82): „Pani Walewska".

KINO PARAFII ŚW. ANDRZEJA „Pod Twoją Obronę" i „Życie i śmierć Piusa XI".

KINO PARAFII ŚW. AUGUSTYNA: „Noc cudów".

JURATA: „Dla ciebie, seniorito" i „Kalif Bagdadu".

KOMETA: „Josette" i rewia.

MARS: „5 milionów szuka spadkobierców" i „Zaginiona Dżungla".

MIEJSKIE (Hipoteczna): „Modelka".

NAPOLEON: „Trzy walce".

PRAGA: „Alarm" i rewia.

PRASKIE OKO: „Profesor Wilczur".

ROMA: „Miasto chłopców".

SOKÓŁ: „Patrol na pustyni" i „Warszawska cytadela".

STUDIO: „Sierżant Berry".

ŚWIAT: „Koniec pani Chaney" i „Skrzydła nad Honolulu".

Złóż ofiarę na F.O.M.

„Pozbędziemy się Prusaków"

Tarcia wewnętrzne w Austrii

Walka hitleryzmu z religią

Błyskawiczny sukces Niemiec oszołomił niejako opinię polityczną. Słyszy się zdania, że potęga niemiecka jest nie do złamania. Tymczasem sytuacja wewnętrzna Niemiec nie jest najlepsza. Ilustracją trudności wewnętrznych Niemiec, są wiadomości napływające z Wiednia.

ZAPOWIEDZI I RZECZYWISTOŚĆ

Premier Goering na zebraniu Reichstagu w osiem dni po Anschlussie (19 marca r. ub.) zapowiadał: „Pod rządami ukochanego Führera Austria będzie miała nową i cudowną przyszłość". Dziś po roku od owego powiedzenia można śmiało wykazać, stwierdzając faktami, że zapowiedź Goeringa nie sprawdziła się. Dnia 27-go marca 1938 r. Goering twierdził w czasie swej słynnej mowy w Wiedniu, że za parę tygodni nie będzie w Austrii ani jednego człowieka pozbawionego pracy. A według danych oficjalnych (zaczerpniętych z „Voelkischer Beobachter") w grudniu 1938 r. Austria liczyła 150.058 bezrobotnych. Zorganizowano wprawdzie w r. 1939 roboty publiczne, głównie przy budowie autostrad, ale przy tym pracę znalazło tylko 76.621 robotników, czyli około 50 proc. ogólnej liczby bezrobotnych.

BIEDA W AUSTRII

Jak przedstawiają się zarobki ludności na terenach zagarniętych przez Rzeszę Austrii, wykazują znowu statystyki oficjalne. Tylko 8 proc. ludności tamtejszej zarabia ponad 3.000 RM. rocznie. Natomiast zarobki 63 proc. ludności austriackiej wynoszą poniżej 1200 RM. rocznie. Komisarz Buerckel w przemówieniu swym w Konzerthaus podkreślił, że sytuacja pod tym względem w ostatnich czasach jeszcze się pogorszyła: „Ciągle mnie zapytują — mówił on — czy stopa życiowa u nas podniosła się? Byłoby głupotą ukrywać prawdę. Otóż stopa życiowa nie jest tu jeszcze w porządku". W praktyce oznacza to poprostu, że Austriacy biedują. Wzrasta też rozgoryczenie.

NAJAZD PRUSKI

Już dziś Austriacy powtarzają sobie: „Pozbyliśmy się Turków, pozbędziemy się i Prusaków". Niezadowolenie Austriaków rośnie i z tego jeszcze powodu, że stanowiska kierownicze objęli przybysze z północnych Niemiec, którzy zaprowadzili system ustawicznej inwigilacji. Agenci Gestapo krążą po całym Wiedniu i na prowincji, stwarzając atmosferę lęku i nieufności. Wywołuje to wrażenie jakiejś pełnej tragizmu tymczasowości, jakby kraju okupowanego przez wrogów.

„Pomimo pozornego opanowania Austrii przez nazistów — pisze E. K. Winter w swej pracy „Ostererich lebt" (Austria żyje) — społeczeństwo tamtejsze otrząsa się powoli z hipnozy i przemocy. Zrozumiano, że Wiedeń nic nie wygrał na Anschlussie a jeszcze bardziej podupadł, schodząc do roli prowincjonalnego miasta Rzeszy".

WALKA Z RELIGIĄ

Pod względem religijnym Austria przeżywa też po Anschlussie istną tragedię. Do jakiego stopnia dochodzi brutalność nazistów, atakujących w Austrii religię katolicką, mogą wykazać choćby następujące fakty, które miały miejsce w ostatnich czasach. Gauleiter Styrii w wygłoszonym przez siebie przemówieniu urzędowym dnia 5 lutego r. b. powiedział: „Należy wreszcie zrozumieć, że nasze pojęcie o Bogu, będącym źródłem światła i sprawiedliwości, różni się zasadniczo od azjatyckich (czytaj: chrześcijańskich) koncepcji karzącego za grzechy Boga mściwego. Niemiec nie kieruje się strachem, jak Azjata i nie może takiego Boga uznać".

Ten sam Ganleiter w Grazu (dn. 15 lutego r. b.) powiedział: „Jesteśmy przeciwnikami recytowania przez uczącą się młodzież modlitwy szkolnej (Schulgebet). Było by daleko lepiej, aby zamiast podobnych modlitw młodzież szkolna odbywała krótką medytację o zasługach Führera".

POLICYJNE METODY

Narodowi - socjaliści zastosowali w Austrii szereg administracyjnych chwytów, mających na celu oderwanie ludności od Kościoła katolickiego. W szeregu przedsiębiorstw państwowych proponują oni pracownikom podpisywanie deklaracji, zawierających wyrzeczenie się przynależności do Kościoła.

Hitlerowcy usuwają krzyże ze szkół i urzędów, w ten sposób przytym ironizując: „Narodowi socjaliści nie mają pretensji do umieszczania na ołtarzach swastyki lub portretu Führera, a więc i katolicy nie powinni się dziwić, że nie chcemy w lokalach urzędowych zawieszać krzyża lub wizerunku Chrystusa". Ten cynizm jednak wywołuje w społeczeństwie austriackim głęboką odrazę. Burzy się poczucie godności ludzkiej i Austriacy, jak twierdzi Karl Rohrer w swej pracy „Osterreichisches Geistesleben", powtarzają sobie dziś często słowa swego wybitnego rodaka Grillparzera: „Tam, gdzie panuje atmosfera szpiegostwa, słowo zamiera na ustach, myśl się ukrywa".

W każdym razie nawet najlepiej opracowane metody hitlerowskie, nie zdołają zabić zupełnie oporu, który rodzi się nieraz nawet tam, gdzie przedtym do hitleryzmu odnoszono się przyjaźnie. Wywołuje to poważne kłopoty wewnętrzne Niemiec.

Oceniając obiektywnie sytuację — możemy stwierdzić, że dziś Niemcy zwyciężają nie istotną siłą, ale terrorem wojny wobec słabej odporności psychicznej narodów zdemoralizowanych przez pacyfizm.

Strajk okupacyjny w żydowskiej fabryce

We Lwowie wybuchł strajk okupacyjny urzędników i robotników w fabryce tutek „Aida". W strajku bierze udział około 300 pracowników. Strajk ma przebieg spokojny.

TEATR „MAŁE QUI PRO QUO"

Niesłabnącym powodzeniem cieszy się grana obecnie w sympatycznym teatrzyku „Małe Qui Pro Quo" rewia p. t. „Pod parasolem". Chór Dana, Olsza, Orłow, Bogucki, Kamińska, Grossówna i Kozłowska, zbierają żniwo oklasków i zmuszani są do bisowania wszystkich bez wyjątku numerów tej arcywesołej pełnej humoru i satyry rewii.

Budowa domu turystycznego w Katowicach

Magistrat m. Katowic powziął uchwałę w sprawie budowy w Katowicach wielkiego domu turystycznego, kosztem 1 miliona złotych, przeznaczając jednocześnie pod budowę własną parcelę. Projektowany dom wyposażony będzie w najbardziej nowoczesne urządzenia.

Wybory do Rady Miejskiej w Lublinie i Lubartowie

(jk) Według posiadanych przez nas informacji należy się spodziewać w Lublinie w najbliższych dniach oficjalnego ogłoszenia wyborów do Rady Miejskiej z terminem wyborów ustalonym na dzień 21 maja b. r.

W blisko położonym m. Lubartowie wybory zostały już przez miejscowe władze samorządowe ogłoszone z terminem na dzień 2 kwietnia b. r. Ustalenie tak wczesnego terminu w Lubartowie tłumaczone jest rozpoczynającym się sezonem budowlanym i związanym z nim wyjazdem na roboty murarzy z Lubartowa.

Surowe kary za malwersacje

W głośnym procesie o nadużycia, popełnione na szkodę olejarni „Union" w Gdyni przez systematyczne okradanie jej, sąd okręgowy ogłosił dziś wyrok, mocą którego główny oskarżony Antoni Niklas skazany został na 3 lata więzienia, 3.000 zł. grzywny oraz utratę praw honorowych i obywatelskich na 3 lata. Trzej dalsi oskarżeni Rożko, Jurczyk i Biłot zostali skazani na kary od 2-ch lat i 3 miesięcy, do 8 miesięcy więzienia oraz grzywny pieniężne.

Na marginesie procesu należy zauważyć, iż oskarżeni popełniali jako pracownicy olejarni malwersacje tak sprytnie, że tylko dzięki przypadkowi udało się wykryć nadużycia, do których skazani malwersanci wciągnęli także osoby niewinne.

Litwa jest ważnym krajem eksportowym

Rozwój eksportu w ostatnich latach wysunął ten kraj na jedno z czołowych miejsc w dziedzinie światowego wywozu szeregu ważniejszych artykułów.

Udział Litwy w światowym eksporcie lnu wynosi obecnie — 5.69 proc., nierogacizny żywej 5,53 proc., bekonów 2,93 proc., masła 2,35 proc.

Sprostowanie

W związku ze sprostowaniem z dn. 15. 3. 39 r. podpisanym przez p. o. komendanta okr. st. Z. M. P. Basińskiego Euzebiusza, stwierdzamy co następuje:

Nie prawdą jest jakoby Witold Drzewica Mojsiejewicz nie był zastępcą szefa organizacji w Z. M. P., natomiast prawdą jest, że stanowisko to zajmował od czerwca ub. r. dowodem czego jest czerwcowy numer oficjalnego organu Z. M. P. „Młoda Polska". w którym figuruje jako zastępca szefa organizacji.

Nieprawdą jest jakoby Drzewica Mojsiewicz nie był redaktorem „Jutra Polski", natomiast prawdą jest, że funkcję tę pełnił wespół z p. Makowskim, na co posiada pisemne zaświadczenie, opatrzone podpisem p. Makowskiego i pieczęcią „Służby Młodych" O. Z. N.

Nie prawdą jest, że nie był komendantem dzielnicy Powiśle, Czerniaków, Mokotów, natomiast prawda jest, że funkcję tę pełnił, a p. Piątkowski objął kierownictwo wymienionych dzielnic po wypowiedzeniu posłuszeństwa przez Zygmunta Gałązkę.

Nie prawdą jest jakoby Teofil Narolewski nie był inspektorem Okręgu i Dowódcą oddziału Wola - Ochota, natomiast prawda jest, że funkcje inspektora pełnił do chwili wypowiedzenia posłuszeństwa p. mjr. Galinatowi.

Dowodem na to są nominacje na piśmie z dnia 20. IX 38 i 29. IX. 38 r.

Nie prawdą jest, że Teofil Narolewski został zwolniony w styczniu b. r. natomiast prawdą jest, że ze względu na zły stan zdrowia otrzymał na własne żądanie częściowy urlop, czego dowodem jest punkt III rozkazu Nr. 1 z dnia 15. 2. 39 r. I prawdą jest, że w okresie tym wygłaszał stale referaty organizacyjne.

Nie prawda jest, że Sergiusz Zyndram Kościałkowski nie był szefem propagandy i prasy, natomiast prawdą jest, że do chwili wypowiedzenia władzom posłuszeństwa funkcję tę pełnił.

Dowodem na to jest nominacja z dnia 21. 2. 39 r. podpisana przez p. Edmunda Galinata.

T. Narolewski
Sergiusz Zyndram Kościałkowski
Witold Drzewica Mojsiewicz
Zygmunt Gałązka

15. III. 39 r.

Znów wypadek w kopalni

W podziemiach kopalni „Rymer" w Niedobczycach wydarzył się znowu tragiczny wypadek, mianowicie górnik Gerhardt Nastawa, uderzony został w czasie pracy szyną w głowę, doznając zmiażdżenia czaszki.

ABC sportowe

Dzisiejsze imprezy sportowe

Dziś w sobotę odbędą się następujące imprezy sportowe:

W Warszawie na pływalni Akademii W. F. o godz. 18 pierwszy dzień mistrzostw pływackich Polski w hali.

W gmachu YMCA o 20 mecz koszykówki Warszawa — Berlin.

W lokalu PKS o godz. 18 mecz szermierczy PKS Łódź — PKS Warszawa.

W lokalu Gwiazdy o godz. 19 robotnicze mistrzostwa Warszawy juniorów w boksie.

W lokalu Warszawianki o godz. 19 mecz bokserski Warszawianka — PZL.

W Krakowie pierwszy dzień mistrzostw Polski w kombinacji alpejskiej.

W Zakopanem pierwszy dzień mistrzostw Polski w kombinacji alpejskiej.

W Cannes dalszy ciąg turnieju tenisowego z udziałem Polaków.

Program zawodów pływackich o mistrzostwo hali krytej

W sobotę rozpoczynają się w Warszawie na pływalni AWF. dwudniowe zawody pływackie o mistrzostwo hali krytej, z udziałem najlepszych zawodników i zawodniczek polskich. Początek zawodów w sobotę i niedzielę o godz. 18, początek przedbiegów w oba dni o godz. 11 rano.

Program zawodów: sobota: godz. 18 — 400 m. st. dow. panów, 100 m. styl. dow. pań, 100 m. klas. panów, 200 m. klas. pań, 300 m. st. zmiennym panów, 100 m. st. dow. panów, 300 m. st. zmien. pań, skoki trampolinowe pań, sztafeta 4 oa 100 dow. pań, sztafeta 3 na 100 st. zm. panów.

Niedziela: godz. 18 — 200 m. st. klas panów, 400 m. st. dow. pań, 200 m. st. dow. panów, 100 m. st. klas. pań, 100 m. st. grzbiet. panów, 100 m. st. grzbiet. pań, skoki trampolinowe panów, sztafeta 4 na 200 st. dow. panów, sztafeta 3 na 100 st. zmien. pań, mecz piłki wodnej team a - team b.

Zawody w złożonym biegu zjazdowym o mistrzostwo Pol. Zw. Narciarskiego

W dniach 18 i 19 b. m. odbędą się w Zakopanem zawody w złożonym biegu zjazdowym o Mistrzostwo Pol. Zw. Narciarskiego.

Zawody odbędą się w myśl regulaminu sportowego PZN wydanego w 1938 r. Zawody organizuje Komisja Sportowa PZN. Wykonanie powierza się Zarządowi IV. Podhalańskiego Okręgu PZN.

Program obejmuje: 18 bm. bieg zjazdowy dla pań i panów. Start o godz. 12. 19 bm. slalom dla pań i panów. Start o godz. 10-tej.

Zgłoszenia należy nadsyłać do dnia 17 bm pod adresem Zarządu IV. Podhalańskiego Okręgu PZN, Zakopane, ul. Kościuszki, dom LPT. Losowanie i odprawa odbędą się w dniu 17 bm. o godz. 19-ej w lokalu Pol. Zw. Narciarskiego w Zakopanem, ul. Kościuszki, dom LPT.

W zawodach mogą brać udział wszystkie zawodniczki i wszyscy zawodnicy, zgłoszeni i potwierdzeni przez Komisję Sportową PZN, przynależni do klasy I, II, III lub klas starszych.

Na mistrzostwa bokserskie

Warsz. Delegatura LPT organizuje w dniu 1 kwietnia r. b. pociąg popularny z Warszawy do Katowic na „XVI Indywidualne Bokserskie Mistrzostwa Polski", który odejdzie ze st. Warszawa Gdańska o godz. 22 m. 00 i powróci na tę samą stację w dniu 3-go kwietnia o godz. 5 m. 30.

Cena karty kontrolnej, ważnej na przejazd w obie strony, w wagonach turystycznych z miejscami do leżenia — zł. 14.90.

Koniunktura gospodarcza Polski w liczbach i wykazach

Ukazał się specjalny zeszyt miesięcznych tablic statystycznych Instytutu Badania Koniuktur Gospodarczych i Cen p. t. „Koniuktura gospodarcza Polski w latach 1928 — 1938 w liczbach i wykresach". Na wstępie tego wydawnictwa prof. Edward Lipiński w pracy p. t.: „Nowy wskaźnik produkcji a rozwój gospodarczy Polski" omawia znaczenie nowego wskaźnika produkcji jako wyrazu rozwoju gospodarczego Polski.

Na dalszą treść wydawnictwa składają się: 200 miesięcznych szeregów statystycznych, ilustrujących wszechstronnie rozwój życia gospodarczego Polski, dokładne objaśnienia dotyczące źródeł statystycznych i metod budowy wskaźników, oraz 50 wykresów dających plastyczny obraz zmian zachodzących w dłuższych okresach czasu.

Wydawnictwo uzupełnia kronika gospodarcza, t. j. wykaz ważniejszych wydarzeń gospodarczych i politycznych w Polsce i zagranicą w latach 1928 — 1938.

Praga we władzy Niemiec

Dzień zajęcia grodu św. Wacława

upłynął w niesamowitym spokoju

PRAGA, 17. 3. (Korespondencja własna). Dzień wkroczenia wojsk niemieckich do Pragi wywoływał niezwykle przygnębiające wrażenie, nie tylko z powodu groźnego przejazdu pancernych samochodów i tanków niemieckich, wśród milczących tłumów czeskich, ale równocześnie pogoda chmurna i padający wielkimi płatami mokry śnieg marcowy podkreślały nastrój tego ostatniego dnia istnienia stolicy niezależnego państwa czeskiego.

PRZYWITANIE PRZEZ NIEMCÓW

Niemcy wyreżyserowali b. starannie przywitanie wojsk wkraczających do Pragi. Już na godzinę przed ukazaniem się pierwszego oddziału na przedmieściach b. stolicy Czech. wszystkie ważniejsze punkty zostały poobsadzane przez grupy Niemców i organizację czeską „Vlajca", które miały za zadanie, „owacyjnie" witać przechodzące wojska niemieckie.

A więc przede wszystkim zgromadzono tłum Niemców i częściowo Czechów koło grobu „Nieznanego Żołnierza" i niedaleko zamku na Hradczynie.

GRÓB NIEZNANEGO ŻOŁNIERZA

Szczególnie przykre wrażenie robił przemarsz pancernych kolumn niemieckich koło grobu Nieznanego Żołnierza, gdzie znajduje się przywieziona swego czasu ziemia z Verdun. To zestawienie maszerującej siły niemieckiej i prochów żołnierzy bohaterskich obrońców fortu Dauomont wywoływało poczucie jakby upokorzenia i zawstydzenia wobec cieniów żołnierzy poległych w walce z najeźdźcą germańskim.

KDE DOMOV MOJ

Na wszystkich ulicach Pragi ustawiły się szpalery publiczności w skupieniu i ciszy przyglądające się jadącym autom i tankom. Od czasu do czasu tylko wyrywał się nieopatrznie okrzyk „precz z Niemcami", natychmiast dławiony przez gęsto rozstawioną policję i agentów Gestapo, którzy poprzednio już przybyli do Pragi. Czasami tylko grupy młodych Czechów intonowały hymn czeski „Kde domov moj", natychmiast jednak były brutalnie rozpędzane przez policję.

Do zajść doszło jedynie na przedmieściu św. Wacława, gdzie większa grupa Czechów usiłowała wznosić okrzyki antyniemieckie i tu jednak demonstracja została bardzo szybko i gwałtownie stłumiona.

ARESZTOWANIA

Po południu nastrój przygnębienia pogłębiły wiadomości o nowych aresztowaniach i wywiezieniu szeregu osób do obozów koncentracyjnych. Istotnie szybkość działalności tajnej policji była zdumiewająca. Natychmiast po decyzji prez. Hachy zaczęły funkcjonować podsłuchy i żniwem ich było aresztowanie koło 5000 osób pod zarzutem oporów przeciw władzom okupacyjnym. Naturalnie swą sprawność zawdzięczają władze niemieckie przede wszystkim zdradzie.

PIERWSZA NOC

P... kolumny niemieckie napływały do Pragi przez cały dzień. O zmroku i wieczorem przestali się nawet gromadzić ludzie na ulicach i tylko miejscami grupy Niemców wznosiły okrzyki Pod ścianami natomiast przesuwali się chyłkiem przerażeni Czesi, obawiając się niespodziewanych represyj i aresztowań.

Pierwsza noc pod panowaniem niemieckim upłynęła w głuchej ciszy, na tle której warkot motorów niemieckiej kolumny pancernej wywoływał echa w całym mieście i grzmiał złowieszczo.

H. M.

Najważniejsze daty

z historii Czech

Historia narodu czeskiego, który przechodzi obecnie nową tragedię, pełna jest ciosów ciężkich dla tego narodu do zniesienia.

W r. 625 książę czeski Samo zakłada państwo, które przetrwało do r. 662, t. j. do śmierci założyciela.

W r. 700 na tron książęco-czeski wstępuje Przemysław, zakładając dynastię Przemyślidów, która rządziła Czechami do roku 1306.

W połowie IX w. poczyna się krzewić w Czechach chrześcijaństwo (św. św. Cyryl i Metody).

W r. 895 po najeździe Madziarów na państwo Wielko - Morawskie (którego część stanowią Czechy), spowodowanym namową cesarza niemieckiego, Czechy oddają się w opiekę Niemcom.

W r. 1003 państwo czeskie na krótki okres czasu przechodzi pod panowanie króla polskiego Bolesława Chrobrego, po czym rozpada się.

W r. 1035 wstępuje na tron Brzetysław I, wskrzesiciel państwa czeskiego.

W r. 1086 Wratysław II, książę czeski przyjmuje tytuł króla, mimo oporu i niezgody papieża.

W r. 1126 władca czeski Sobiesław I przyjmuje tytuł najwyższego podczaszego cesarstwa niemieckiego, rozpoczynając niemczenie Czech i zmuszając ludność do uległości wobec cesarza.

Wiek XVIII jest w historii Czech okresem najbardziej dynamicznego i konsekwentnego germanizowania ludności.

W r. 1276 Czechy zrzekają się Austrii, Styrii i Korutan.

W r. 1278 Ottokar II, władca czeski broniąc się przed potęgującym się naciskiem Niemców, ginie w bitwie pod Suchymi Kruptami. Przed tym zostaje obrzucony przez papieża klątwą.

W r. 1278 na tron czeski wstępuje Wacław II, rozszerzając granice państwa ku północy i wschodowi.

W r. 1300 Wacław II koronuje się na króla Polski. W rok później zdobywa koronę węgierską, przekazując ją swemu synowi Władysławowi.

W r. 1305 następca Wacława II, Wacław III, zrzeka się korony węgierskiej, wszczynając jednocześnie wojnę z królem polskim Władysławem Łokietkiem.

W r. 1306 ginie Wacław III, po śmierci którego następuje długi okres zamętu, aż wreszcie w r. 1311 królem czeskim zostaje Jan Luksemburski, który zacieśnia węzły między Czechami i cesarstwem niemieckim i ściąga do Czech olbrzymią ilość Niemców.

W r. 1348 zostaje założony uniwersytet w Pradze, za panowania Karola I, króla Czech i cesarza niemieckiego.

W latach 1381 — 1394 w Czechach następuje zamieszanie i walki religijne po wystąpieniu Jana Husa.

W latach 1419 — 1439 wojna domowa na tle religijnym za panowania Zygmunta, króla węgierskiego, który zmuszony jest do opuszczenia Czech.

W r. 1471 królem czeskim zostaje syn Kazimierza Jagiellończyka Władysław II, który zawarł z Polską i Węgrami przymierze, skierowane przeciwko cesarzowi niemieckiemu.

W r. 1527 po śmierci Władysława II, królem czeskim zostaje arcyksiążę austriacki Ferdynand I, wnuk cesarza Maksymiliana I.

W r. 1620 bitwa pod Białą Górą. — Zwycięstwo króla Ferdynanda II nad ludnością czeską, która wystąpiła przeciwko niemu, obwołując królem Fryderyka Falckiego.

W r. 1627 ustanowiona zostaje dziedziczność tronu czeskiego w rodzinie Habsburgów. Czechy stanowią część państwa Habsburskiego.

W r. 1635 odpadają od Czech Łużyce.

W r. 1680 powstanie włościan przeciwko uciskowi Habsburgów w Czechach.

Wiek XVII i XVIII to okres bez względnego germanizowania życia czeskiego i niszczenia wszelkich objawów odrębności narodowej Czechów.

W r. 1848 manifestacje w całych Czechach na rzecz wolności i oderwania się od Austrii.

W r. 1874 po długim okresie język czeski staje się językiem obowiązującym we wszystkich szkołach krajowych.

Rok 1918 powstanie republiki Czesko - Słowackiej na mocy Traktatu Wersalskiego.

Rok 1938. Utrata Sudetów i rozluźnienie więzów ze Słowacją.

Rok. 1939. Czechy przestają istnieć, Słowacja zaś dostaje się pod możną opiekę Trzeciej Rzeszy niemieckiej.

19??. Wskrzeszenie niepodległych Czech.

Nie wystarczą świetnie uzbrojone pułki

Trzeba wysokich wartości moralnych

O mobilizację duchową narodu

(lub) Cała prasa polska omawia ostatnie wydarzenia na naszej południowej granicy.

„Kurier Poranny" przytacza najistotniejsze przyczyny tragedii czesko - słowackiej.

„By ująć krótko sytuację Czech, należy stwierdzić, że nie potrafili oni być Belgami Europy Środkowej. Tak, Czecho - Słowacja nie była Belgią".

„Naród, który nie umie walczyć o wolność, choćby w najbardziej desperackiej obronie, daje dowód, że nie wie, co to honor i sława, traci tytuł do niepodległości".

POLAK BY SIĘ BIŁ

Cat - Mackiewicz w „Słowie" zwraca uwagę na czynniki psychiczne wszystkich Polaków; czynniki, które nie dopuściłyby do takiej bierności i apatii jaką widzimy w Czechach:

„Tej kulturze szlacheckiej, która stała się udziałem całego narodu będziemy zawdzięczali to, że nasz chłop by się bił, nasz robotnik by się bił, i nie pytał, czy warto, czy nie warto, a bił, bo rozumiał, że tu honor narodu wchodzi w grę".

„Gazeta Polska" porównując sytuację Czech i Polski podkreśla, że najważniejsze dla narodu są czynniki moralne. Nic nie pomogą doskonale uzbrojone pułki, gdy zabraknie moralnego oparcia w narodzie. Z wywodów swych „G. P." wyciąga takie wnioski:

„Ani w świadomości narodowej Polaków, ani w rzeczywistości historycznej odbudowanie państwa polskiego nie było dziełem ani podarunkiem obcych".

CZYNNIK NADRZĘDNY

„I.K.C." stwierdza, że można się różnić na niwie pracy społecznej, lecz uznawać trzeba nadrzędność pewnych wydarzeń:

„Niech każdy pozostanie przy symbolicznym znaku, który uważa za cenny dla siebie, niech każdy pracuje przy takim warsztacie pracy społecznej, z jakim się czuje związany, ale niech w umysłach, sercach i działaniach nastąpi powszechne uznanie nadrzędności pewnych zjawisk i celów — i swobodne, z dobrej woli i z głębi serca płynące poczucie, iż tym celom należy wszystko inne podporządkować".

ZGODNA OPINIA

W obliczu ważkich wydarzeń opinie ugrupowań politycznych stojących na krańcowo różnych stanowiskach brzmią niemal że jednolicie.

M. Niedziałkowski w „Robotniku" stwierdza, że

„Sto razy lepiej powiedzieć prawdę głośno, niż szeptać o niej po kątach. Słowa prawdy brzmią:

JEST BARDZO ŹLE

Liczyć należy na własne przede wszystkim siły i na własną wolę obrony.

I tu właśnie znajdujemy źródła optymizmu prawdziwego, twórczego:

W POLSCE ISTNIEJE ZDECYDOWANA WOLA OBRONY!

istnieje w masach robotniczych, w masach chłopskich, w masach pracowniczych, istnieje zatem w narodzie.

I postawmy — raz jeszcze jeden — kropkę nad „i":

system obecny nie wystarcza dla sprostania trudnościom dziejowym.

W ramach systemu niepodobna uruchomić żywych sił kraju, bo ramy są o wiele za szczupłe, za wązkie.

Trzeba więc — dla wyjścia poza ramy systemu zastosować metodę równie „błyskawiczną" jak ta, którą stosuje „Trzecia" Rzesza w swojej polityce zagranicznej.

Nie wolno ani czekać, ani przewlekać..."

Podobnie „Warszawski Dziennik Narodowy" żąda wyciągnięcia odpowiednich wniosków z czesko-słowackiego przykładu:

„Opinia polska zdaje sobie sprawę z powagi sytuacji, widzi dobrze drogi i bezdroża życia politycznego, rozumie niewspółmierność naszego położenia wewnętrznego z wymaganiami sytuacji zewnętrznej.

I dlatego z całą stanowczością domaga się przystosowania stosunków politycznych do nadchodzących zadań.

Kraj w postawie spokojnej, niemniej jednak zupełnie zdecydowanej, czeka na wyciągnięcie konsekwencji z ostatnich wypadków, które — w sposób aż nazbyt oczywisty — w następstwach swoich dotyczą naszych najżywotniejszych interesów".

Wydarzenia ostatnich dni muszą zmobilizować cały Naród Polski — oto myśl, która bije ze szpalt wszystkich polskich dzienników.

Beatyfikacja Królowej Jadwigi

kardynała Hozjusza

Postulator generalny ks. prof. dr. Wojciech Topoliński O. M. C., przesłał już nowy dekret Stolicy Apostolskiej, normujący przygotowanie aktów do beatyfikacji Królowej Jadwigi, kardynała Hozjusza, świątobliwej Jutty oraz innych — na ręce JE. Księcia Metropolity krakowskiego dra Adama Stefana Sapiehy, jako mandatariusza kanonizacji Król. Jadwigi i JE. Ks. Bisk. dr. Stanisława Wojciecha Okoniewskiego, ordynariusza diecezji chełmińskiej, jako mandatariusza (z ramienia Episkopatu Polskiego) kanonizacji kardynała Hozjusza.

Komisje uczonych przejmą obecnie ostatecznie już nagromadzony materiał i uzupełnią go. Jest to wielki krok naprzód w drodze na Ołtarze świątobliwej monarchini naszej Królowej Jadwigi i najwierniejszego syna Polski, dyplomaty, humanisty i świętego Biskupa, kardynała Hozjusza.

Falter powiększa swe wpływy

Zmiany w koncernie „Robur"

Ajencja P. I. N. podaje, że dotychczasowa Spółka Komandytowa „Robur" Związek Kopalń Górnośląskich przekształcona zostanie już w najbliższym czasie na Spółkę Akcyjną z kapitałem zakładowym 10 milionów zł.

Odpowiednia umowa spisana została u jednego z rejentów warszawskich. Umowę podpisali główni dotychczasowi udziałowcy Spółki komandytowej, a więc: **Maria Anna de Goldschmidt - Rotschild**, zamieszkała stale w Paryżu, **Alfred Falter, Stanisław Wachowiak i adw. St. Rawski**, występujący w imieniu **Jerzego Kramsztyka.**

Charakterystycznym szczegółem wprowadzającym pewne zmiany w dotychczasowym układzie dyspozycji, jest zmniejszenie się udziałów Marii Anny de Goldschmidt-Rotschild z 2,5 milonów zł. do 2 milionów zł. na korzyść Alfreda Faltera.

Zmiana charakteru prawnego Koncernu „Robur", powoduje jak widać zmniejszenie udziału kapitału zagranicznego żydów na korzyść żyda Faltera

Skazanie księdza gr.-kat.

za werbowanie ochotników na Ruś

Niezwykłe zainteresowanie wzbudził wśród mieszkańców Kołomyi proces, który toczył się przed tamtejszym sądem okręgowym. Na ławie oskarżonych zasiadł grecko - katolicki ksiądz Bereziuk oraz kilku jego towarzyszy, oskarżeni o werbowanie ochotników do band Wołoszyna na Rusi Zakarpackiej.

Ks. Bereziuk skazany został na rok więzienia. Poza tym Maria Kreczowa skazana została za udzielenie pomocy ochotnikom zakarpackim na 8 miesięcy więzienia. Pozostali dwaj oskarżeni Hawryluk i Krawczuk skazani zostali za współpracę z ks. Bereziukiem i nakłanianie ochotników do ucieczki z Polski: jeden na karę 9 miesięcy, drugi na karę 1 roku więzienia.

Wznowienie

wykładów na U. J. K.

Zawieszone przed paru dniami w związku z ostatnimi zajściami wykłady na U. J. K., zostały ponownie podjęte.

DZIEŃ W POLITYCE

WŁOSKA PLACÓWKA KONSULARNA WE LWOWIE

W najbliższych dniach zostanie powołana do życia włoska placówka konsularna. Stanowisko konsula włoskiego obejmie p. Cesracioli.

NAPRAWIACZE ORGANIZUJĄ MŁODZIEŻ

Jak donosi jedna z agencyj, z inicjatywy sen. Katelbacha zorganizowano przed paru dniami konferencję zarządów Centralnego Związku Młodej Wsi i Legionu Młodzieży Polskiej. Są to organizacje młodzieżowe, ciążące ku Naprawie, zaś sen. Katelbach jest — jak wiadomo — czołowym działaczem Obozu Zjednoczenia Narodowego.

KONFERENCJE DYPLOMATYCZNE

Min. Beck przyjął posła litewskiego Szaulisa i posła węgierskiego de Hory.

Min. Arciszewski p. o. podsekretarza stanu w MSZ przyjął w dn. 16-go bm. ambasadora Francji L. Noela i posła Jugosławii Vukcevica.

STAŁA ARMIA W AUSTRALII

Z Sidney donoszą, że rząd australijski powziął uchwałę w sprawie utworzenia stałej armii. Równocześnie postanowiono zwiększyć zbrojenia głównie w dziedzinie marynarki wojennej i lotnictwa.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI RZESZY W PRADZE

Samolotem kanclerza przybył do Pragi minister sprawiedliwości Rzeszy, dr. Funck. Przyjazd jego pozostaje w związku z wprowadzeniem dekretu o objęciu protektoratu nad Czechami i Morawami.

LUDOWCY ZWOŁALI NKW

Stronnictwo Ludowe zwołało na dzień 20 bm. posiedzenie pełnego Nacz. Kom. Wykonawczego do Warszawy. Przedmiotem obrad, poza sprawami natury wewnętrznej, będą również sprawy, związane z polityką zagraniczną Polski.

Bratysława – stolica Słowacji

najmłodszego państwa w Europie

W żyznej, malowniczej dolinie północno - pannońskiej, położonej 138 m. nad poziom morza, rozłożyło się na lewym brzegu Dunaju, przepływającego wśród wzgórz winem i lasami pokrytych, stare słowiańskie miasto Bratysława ,od kilku dni stolica niepodległej Słowacji.

HISTORIA MIASTA

Położone w punkcie stycznym trzech ras i narodów, przechodziło razem z ziemiami pogranicznymi różne koleje dziejów .Tu w 907 roku wojska węgierskie pokonały zaborczych Bajuwarów, szczepu germańskiego, który sięgał po żyzne doliny Pannonii. Bitwa ta miała przynajmniej na kilka wieków przełomowe znaczenie dla historii tych ziem, które dostały się w bezsporne władanie Madziarów.

W XI wieku Bratysława była stolicą komitetu węgierskiego tej samej nazwy. W wieku XII rozpoczęła się intensywna kolonizacja niemiecka na tych obszarach, która mimo nieprzerwanego, a w ostatnich wiekach wzmożonego jej prądu, nie zdołała jednak zmienić zasadniczego etnograficzno - słowiańskiego charakteru miasta, którego ludność składa się z 51 proc. Słowaków, 24 proc. Niemców, 18 proc. Węgrów, 7 proc. żydów i innych.

MIASTO KORONACYJNE KRÓLÓW WĘGIERSKICH

Od 1526 r. do 1835 Bratysława (po węgiersku Poszona) była miastem koronacyjnym królów węgierskich. Wspaniały gotycki tum koronacyjny, którego budowę rozpoczęto w 1221 r., ukończono w 1478 r., był świadkiem wielu wspaniałych uroczystości koronacyjnych.

W 1919 r., gdy wojska czechosłowackie wkroczyły do miasta, ze szczytów prastarej świętyni dumnie powiewała flaga odrodzonego z popiołów wojny państwa czesko - słowackiego...

ŻYCIE UMYSŁOWE

Miasto tętniło zawsze żywym handlem i umysłowym życiem. Położone na ważnym szlaku wodnym, posiada jeden z największych portów śródlądowych z przeładunkiem 550.000 ton.

Od r. 1919 istnieje tu uniwersytet słowacki, w którym kształciło się, według zestawień z 1930 r., 1451 studentów Słowaków.

Poza tym liczne szkoły fachowe zaspakajają potrzeby praktycznej wiedzy 128.000 ludności miasta, które posiada wspaniale wyposażoną bibliotekę, liczącą 80.000 tomów.

ZABYTKI ARCHITEKTONICZNE

Z zabytków architektonicznych na uwagę zasługują, pochodzący z XIII w. gotycki kościół O. O. Franciszkanów, muzeum, teatr i liczne przeważnie w stylu barokowym i rokokowym utrzymane, pałacyki. Styl barokowy, jak we wszystkich krajach dawnej Austrii, dominuje w obrazie architektonicznym miasta.

Nad miastem wznoszą się z góry zamkowej ruiny dawnego królewskiego zamku, który spłonął w 1811 r.

Tu w 1805 r. podpisano pod Austerlitz pokój pomiędzy Francją i Austrią.

BRATYSŁAWA DZIŚ

Miasto posiada dobrze rozwinięty przemysł chemiczny, włókienniczy, wyrobów metalowych, oraz doskonale prosperujący przemysł spożywczy.

Okolica malownicza, pagórkowata, posiada liczne, winnicami i owocowymi sadami otoczone, osiedla, rozłożone malowniczo u stóp dawnych feudalnych zamków, z których po większej części pozostały już tylko ruiny.

Ogólny widok Bratysławy

Dzień nadania

Nr. listy rozrachunkowej

Wpisał

Sprawdził

Pogańskie audycje dla młodzieży niemieckiej

Nadawane co niedziela w godzinach porannych przez radio niemieckie t. zw. „Morgenfeiern der Hitler - Jugend" upodabniają się coraz bardziej do obchodów pogańskich o wybitnie antychrześcijańskim charakterze. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że niejako motto, obranym przez powyższe audycje, jest powiedzenie Baldur von Schiracha, który oświadczył w swoim czasie, że „droga Rosenberga jest zarazem drogą młodzieży niemieckiej".

Ostatnio nadawano „Morgenfeier der Hitler Jugend" z Królewca. Audycja była transmitowana przez stacje kolońską, wiedeńską, hamburską, stutgardzką i lipską. M. in. pozwolono sobie na wykpiwanie i ośmieszenie pojęcia nieśmiertelności w chrześcijaństwie.

Speaker w słowach wręcz cynicznych krytykował „tych, którzy roszczą na ziemi pretensje do lepszej przyszłości na tamtym świecie", przeciwstawiając wiarze w nieśmiertelność duszy nazistowską wiarę w nieśmiertelność krwi.

Wystawa Sztuki Religijnej

W ramach tegorocznych „Dni Krakowa" odbędzie się w czerwcu br. w Krakowie m. in. wystawa sztuki religijnej, urządzona staraniem grupy kilkunastu malarzy, zajmujących się malarstwem religijnym.

Międzynarodowy Konkurs Tańca

W dniach od 30 kwietnia do 14 maja r. b. odbędzie się w Brukseli Międzynarodowy Konkurs Tańca i Festiwal Muzyki Popularnej.

16 państw nadesłało do Brukseli swe zgłoszenia, m. in. i Polska. Udział nasz będzie jednym z najliczniejszych. Po raz pierwszy zgłoszenia swe nadesłała Turcja i Persja.

Królowa Elżbieta przeznaczyła dla najlepszej tancerki nagrodę w wysokości 10.000 franków.

Toruń ku czci Mehoffera w 70-tą rocznicę urodzin

W niedzielę 19 marca przypada 70-ta rocznica urodzin Józefa Mehoffera.

Wielki artysta, uczeń J. Matejki, twórca wspaniałych witraży fryburskich, które rozsławiły jego imię w Europie, jest dziś, pomimo podeszłego wieku, w pełni sił twórczych. Obecnie pracuje nad polichromią i doprowadzeniem do jednolitości stylowej wielkiego kościoła w Turku, maluje portrety i pejzaże, pisze rozprawy i artykuły.

Wszystko to godzi z absorbującymi obowiązkami profesora krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych.

Konfraternia artystów w Toruniu, pragnąc uczcić wielkiego malarza, urządziła w czwartek dnia 16 b. m. „Wieczór Mehofferowski", na którym mgr. Alina Chyczewska wygłosiła ilustrowany przezroczami odczyt na temat twórczości artysty.

Ciekawe odkrycia przedhistoryczne w woj. poznańskim

W Gnieźnie podczas prac ziemnych na terenie dawnego cmentarza żydowskiego przy ul. Warszawskiej, istniejącego już kilkaset lat, znaleziono szereg zabytków, pochodzących prawdopodobnie z 11-go lub 12-go wieku a m. in. ułamki naczyń, urnę z popiołem i kośćmi, żelazne groty do oszczepu oraz żelazne nożyce.

Na miejsce znaleziska przybył celem przeprowadzenia dalszych badań p. Łukasiewicz z ramienia Muzeum Prehistorycznego w Poznaniu.

Ponadto podczas prac ziemnych przy kopaniu fundamentów pod Grodziskiem (woj. Poznańskie) natrafiono na ślady osady z 13-go wieku. Znaleziono tam żelazne groty do oszczepów, żelazną motykę oraz naczynia gliniane.

Wykopaliska przewieziono do muzeum w Poznaniu.

Kronika kulturalna

REKONSTRUKCJA KRUŻGANKÓW W KOŚCIELE N. M. P. W TORUNIU

Przystąpiono do rekonstrukcji na koszt państwa bogato dekorowanych barokowych szczytów na słynnych krużgankach przy gotyckim kościele Najw. Marii Panny w Toruniu. Po komisyjnym zbadaniu stanu kamiennych szczytów okazało się, iż są one w ostatnim stadium zwietrzenia i grożą runięciem.

Po dokonanu pomiarów i zdjęć fotograficznych i modeli gipsowych — rozebrano wszystkie zniszczone przez czas barokowe szczyty krużganków i przystąpiono pod kierownictwem wojewódzkiego konserwatora p. mgr. Jerzego Chyczewskiego do całkowitej rekonstrukcji szczytów.

LUDOWA POWIEŚĆ POMORSKA

Ostatnio ukazała się powieść ludowa w gwarze kociewskiej p. t. „Hanka", napisana przez młodą Pomorzankę, pochodzącą z Kociewa, p. Renatę Rutkowską. Autorka w barwny sposób maluje życie i zwyczaje ludu pomorskiego na Kociewiu.

PROPAGANDA LITERATURY POLSKIEJ W AMERYCE

Profesor literatury polskiej na Uniwersytecie Columbia w Nowym Jorku, Artur Coleman, wprowadził ostatnio b. pożyteczny zwyczaj zaznajamiania swoich słuchaczy na wykładach i ćwiczeniach z najciekawszymi nowościami z dziedziny literatury, nauki i sztuki, ukazującymi się na polskim rynku księgarskim.

O każdej takiej nowości daje prof. Coleman krótką charakterystykę czy ocenę, które następnie w formie „biuletynu" przesyła zainteresowanym polską literaturą instytucjom i osobistościom.

CMENTARZYSKO PRZEDHISTORYCZNE POD WRZEŚNIĄ

Na polach majętności Unia w pow. wrzesińskim robotnicy zajęci przy wydobywaniu ziemi i kamieni natrafili na groby, w których znajdowały sę różne naczynia, urny i prochy zmarłych. Część tych przedmiotów, wskutek nieumiejętnego obchodzenia się z nimi przez robotników, uległa zniszczeniu. Pozostałe zabytki zostały zabezpieczone.

Pierwsze badania odkrytych 16 grobów, położonych równolegle do siebie, wykazały, że jest to cmentarzysko przedhistoryczne.

J. F. WITTKOP 80)

NIKOMU NIEZNANY PAN BROWN

Powieść współczesna

Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego

— Czekaj, smarkata! — przerwał Soederlund. — W głowie mi huczy od twojego trajkotania. Gadaj po ludzku, bo naprawdę nic nie rozumiem.

Czuł się głęboko wzruszony żywiołową radością dziewczyny, był dumny ze swej wychowanki, która w ciężkiej sytuacji nie traciła zimnej krwi i jasności umysłu.

Brygida opowiadała, jaka rozpacz zapanowała w willi „Girandola", gdy nadeszła wiadomość o tragicznym wypadku i jaki zamęt wywołały późniejsze depesze, z których jedne potwierdzały zgon wuja Svena, drugie zaś, przez niego samego podpisane, domagały się natarczywie wysłania pieniędzy.

Kols był nieco zakłopotany: rozumiał, że przy czułym spotkaniu Soederlunda z siostrzenicą jego obecność była zbyteczna, a nie wiedział, jak się wycofać, a oprócz tego musiał umówić się ze Szwedem, kiedy i dokąd będzie mu nadsyłał swoje spostrzeżenia.

Spojrzał na zegarek. Soederlund to spostrzegł i powiedział zwracając się do dziewczyny:

— Czekaj, mała, później się nagadamy do syta. Przede wszystkim muszę was zapoznać. Więc słuchaj, Brygido: to jest pan Michał Kols, bez którego pomocy zginąłbym marnie. Podziękuj mu, bo uratował twego wuja od śmierci głodowej.

— Nie, panie Soederlund, należy zacząć od tego, że pan mi podarował wspaniałomyślnie lepszą przyszłość, która stale mi się wymykała z rąk. Gdyby nie pan, maszerowałbym teraz do Normandii.

— No, już nie roztrząsajmy, kto ma większe zasługi. Więc, panie Kols, ta rozbrykana pannica to jest Brygida, rodzona córka mojej siostry, a moja ulubienica i poniekąd moje dziecko. Niech pan na nią popatrzy. Trochę podobna do mnie, prawda? Otóż wewnętrzne podobieństwo jest znacznie większe i dlatego sądzę, że zaprzyjaźnicie się wkrótce... — Zwrócił się do Brygidy: — Z pewnością jesteś głodna jak wilk. Pójdziemy razem na obiad za dziesięć, piętnaście minut. Przede wszystkim doprowadź do porządku swoje uczesanie, jeśli to jest w ogóle możliwe, a tym czasem ja omówię parę spraw z panem Kolsem. Będę czekał na dole, w hallu. Przypomnisz mi, abym kazał dla ciebie przygotować pokój... Pożegnaj się z panem Kolsem, dziś wieczorem wyjeżdża do Berlina i nie wiadomo, ile czasu tam zabawi... Już idę, kochany panie, tylko ręce umyję.

Znikł w pokoju kąpielowym.

— Do widzenia pani... — mruknął Kols i skłonił się niezgrabnie.

— Do widzenia... — wyciągnęła dłoń.

Uścisnął ją znacznie mocniej, niż wypadało. Zorientował się, że to było niewłaściwe, chciał ją przeprosić, podniósł głowę i spotkał oczy dziewczyny, w których dostrzegł jak gdyby lekki zawód i cień smutku i jeszcze coś nieuchwytnego, o czym nawet myśleć nie śmiał, a od czego zrobiło mu się strasznie gorąco. Zmieszał się do reszty i jak bomba wyleciał na korytarz.

Tam go znalazł Soederlund. Kazał mu zapisać adres pani Reingraff, bliskiej przyjaciółki jego matki, stale mieszkającej w Berlinie. Oświadczył następnie, że też pojedzie do Berlina, a ponieważ Kols nie wie, w jakim hotelu się zatrzyma, a Soederlund jeszcze nie ustalił dnia i godziny wyjazdu z Paryża, wobec tego najprościej będą mogli nawiązać łączność przez panią Reingraff.

Zależało mu niezmiernie na tym, by nie stracić z oczu Rowelowej i jej towarzysza. Jego plan był prosty: Aniela musi spotkać męża i przekonać się, że opuścił ją dla kobiety, która była bezpośrednią przyczyną całego jej nieszczęścia.

Sam Soederlund widział wyraźnie moralną sylwetkę Morzeńskiego i już nie wątpił, że ten człowiek doszedł do najgorszego upodlenia. Nie chciał o tym mówić Anieli w obawie, że zrozumie inaczej jego intencje i zrazi się do niego. Wprawdzie spotkanie z mężem, które powinno było mieć cechy zdemaskowania, mogła przypłacić silnym wstrząsem, jednak to było lepsze od stanu przewlekłej nieświadomości, w jakiej ciągle żyła.

Oszczędzając Anielę, postanowił ją przygotować stopniowo do tego ciosu. Dziś wieczorem miał powiedzieć, że jej mąż przebywa obecnie w Berlinie i zapytać, czy nie zechce tam pojechać. Dalszy ciąg będzie zależał od jej odpowiedzi.

(D. c. n.).

Zwołanie Rady Miejskiej

Wybory Zarządu Miejskiego

odbędą się 28-go marca r. b.

Jak już donosiliśmy, Min. Spr. Wewn. powzięło decyzję w sprawie protestów, zgłoszonych w związku z wyborami do Rady Miejskiej w Warszawie. Oba złożone protesty zostały nieuwzględnione, tym samym wybory z 18 grudnia r. ub. uprawomocniły się.

KLUBY RADZIECKIE

W skład Rady wchodzi 40 radnych komitetu narodowo - gospodarczego (OZN), 27 radnych PPS 16-u radnych Bundu, 8 radnych Stronnictwa Narodowego, 5-u Obozu Narodowo - radykalnego, 2 ogólno - żydowskiego bloku narodowego i jeden bloku sjonistyczno - demokratycznego.

RADNI NARODOWO-RADYKALNI

Z list narodowo - radykalnych do Rady Miejskiej w Warszawie wybrani zostali: adw. Jerzy Kurcyusz, który został przewodniczącym klubu radzieckiego oraz adw. Eugeniusz Dmowski, adw. Mieczysław Jerzy Pączkowski, adw. Henryk Suchodolski i adw. Włodzimierz Sylwestrowicz.

28-GO PIERWSZE POSIEDZENIE

Jednocześnie wyznaczone zostały terminy pierwszych posiedzeń nowej Rady i wyborów zarządu miejskiego, oraz wniesienia preliminarza budżetowego na r. 1939/40 i prowizorium na pierwsze miesiące nowego roku budżetowego.

Zebranie wyborcze Rady Miejskiej, celem wyboru prezydenta miasta, pięciu wiceprezydentów i 9-u ławników zostało zarządzone na wtorek, 28 marca. Następnego dnia, t. j. w środę, 29 marca odbędzie się pierwsze normalne posiedzenie, na które zarząd miejski wniesie przygotowany jeszcze w październiku r. ub. preliminarz budżetowy na r. 1939/40, oraz prowizorium na pierwszy okres nowego roku.

Plan inwestycyjny w Senacie

Oświadczenie

o uzyskaniu wspólnej granicy z Węgrami

Senat rozpatrywał w czwartek popołudniu rządowy projekt ustawy o dotacji na Fundusz Obrony Narodowej i o planie inwestycyjnym.

Przed przystąpieniem do obrad p. **Marszałek Miedziński powiadomił Izbę, że na przełęczy Karpat wojska węgierskie zetknęły się z wojskami polskimi. Oświadczenie Marszałka przyjęto hucznymi oklaskami.**

Projekt ustawy referował sen. **Skoczylas,** który oświadczył, że wyłączając z dyskusji dotacje na F. O. N. jako cel wyższego rzędu zauważyć należy, że cywilne kredyty robią wrażenie rozproszkowania, bo rozdzielone są między 11 dziedzin pracy. Sprawdzone to zostało wielkimi brakami we wszystkich gałęziach pracy.

Sen. Starzyński dał wyraz radości, którą niewątpliwie podzielają wszyscy, że w hierarchii nowych potrzeb pierwsze miejsce zajmuje obrona państwa.

Sen. Dębski podkreślił, że w charakterze naszego narodu leży tak bezgraniczne umiłowanie wolności i niezależności, że nie ma takich ofiar których nie tylko dla siebie ale dla następnych pokoleń nie bylibyśmy w stanie ponieść, by honor, wolność i bezpieczeństwo Polski oprzeć o materialne środki i narzędzia walki na lądzie, w powietrzu i na morzu (huczne oklaski).

Ustawę uchwalono jednogłośnie.

Senat kończy w piątek rozprawę budżetową. Rozpatrywane będą działy: długi państwowe, monopole, ministerstwo skarbu i ustawa skarbowa, poczym nastąpi głosowanie.

Zjazd

Zw. Techników

W dniu 18 bm. rozpoczynają się obrady dwudniowego 10-go Zjazdu delegatów Związku Techników R. P.

Otwarcie Zjazdu nastąpi o godz. 12 min. 15 w domu Zw. Rzem. Chrześc. (Miodowa 14).

Ustawy gospodarcze

na posiedzeniu sobotnim Sejmu

Na porządku dziennym posiedzenia Sejmu, które odbędzie się w sobotę, 18 b. m., o godz. 9-ej rano, jest kilkanaście ustaw, m. i. ustawy: o zatwierdzeniu zmian statutu Banku Polskiego, o rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa, kolejami i Funduszem drogowym, a Bankiem Polskim, B. G. K. i Bankiem Rolnym, o wypuszczeniu biletów skarbowych, o sądach ubezpieczeń społecznych, oraz zgłoszony przez posła Klimkiewicza projekt ustawy o wojennym krzyżu i medalu ochotniczym.

Inżynierowie katolicy obradują

Wybory nowego zarządu

Na walnym Zgromadzeniu Koła Warsz. Zj. Pol. Inż. Katolików przewodniczący p. inż. Czesław Polkowski złożył sprawozdanie z działalności Koła w roku ub.

Następnie wybrano nowy Zarząd w składzie: pp. inż. Ig. Myszczyński — przewodniczący, inż. inż. Eryk Kosko i St. Judycki vicеprzewodn., inż. L. Dąbski — sekretarz, inż. Br. Zabłocki — skarbnik. Asystentem kościelnym jest ks. dr. Zb. Kamiński.

W wolnych wnioskach uchwalono następującą rezolucję zgłoszoną przez inż. Czesława Suszyńskiego:

Walne Zgrom. Koła Warsz. Z. P. I. K. w związku z zajściami, jakie ostatnio miały miejsce na terenie Wolnego Miasta Gdańska, stwierdza, że wszelkie ograniczenie nienaruszalnych praw Polski w Gdańsku jest niedopuszczalne i musi się spotkać z kategorycznym sprzeciwem całego społeczeństwa, oraz wyraża swe uznanie polskiej młodzieży akademickiej za zajęcie męskiego stanowiska w tej sprawie.

Układ handlowy polsko-włoski

podpisany w Rzymie

Powiększenie obrotów o 25 proc.

RZYM, 16. 3. Dnia 16 b. m. zakończono w Rzymie rokowania polsko - włoskie dotyczące obrotu handlowego i ruchu turystycznego. Odnośne umowy podpisali ze strony Polski ambasador R. P. przy Kwirynale Wieniawa - Długoszowski oraz p. Geppert dyrektor departamentu w min. przem. i handlu, ze strony włoskiej — minister spraw zagr. hr. Ciano i sen. Giannini.

Obroty handlowe między Polską, a Włochami odbywają się w drodze rozrachunku, a ich wysokość reguluje specjalna umowa kontyngentowa, która na r. 1939 ustala obustronne obroty o 25% wyższe w porównaniu z r. 1938.

Zakupy u żydów

Dyrekcji Domu Akademickiego

Jak nas informują z miasta, zdarzył się wypadek, który wymaga napiętnowania.

Dyrekcja Fundacji Domów Akademickich zakupiła mianowicie powielacz w cenie 650 zł. **w żydowskiej firmie Federbuscha (ul. Królewska).**

Dyrekcja zawarła tę transakcję z żydem, chociaż taką samą maszynę zaofiarowała jej po równie dogodnej cenie jedna z firm chrześcijańskich.

Wypadek wywołał zrozumiałe oburzenie, tym bardziej, że Fundacja jest instytucją akademicką, **a znana jest przecież zdecydowana postawa młodzieży akademickiej w kwestii unarodowienia polskiego handlu.** (zg)

RADIO

Sobota, 18. 3. 1939 r.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Pieśni żołnierskie. 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Słuchowisko dla dzieci. 13.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.03 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Kronika literacka. 16.35 Audycja muzyczna. 17.15 Przegląd nowych wynalazków. 17.25 Polskie miniatury kwartetowe. 18.00 Audycja dla Polaków za granicą. 19.15 Koncert popularny. 20.00 O doświadczeniu wojennym Wodza Naczelnego. 20.15 D. ciąg Koncertu Muzyki Polskiej. 20.25 Dziennik (20.40) Wiadomości meteorologiczne i sportowe. 21.00 Muzyka i humor żołnierski. 22.05 Przegląd prasy. 23.00 Dziennik. 23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim. 23.15 Polska muzyka rozrywkowa (płyty).

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE:
17.25 Polskie miniatury kwartetowe.
21.00 Muzyka i humor żołnierski.

WARSZAWA II

14.00 Formy muzyki tanecznej. 15.00 Sport. 15.05 Parę informacji. 15.10 Utwory polskie. 15.45 Życie kulturalne stolicy. 16.00 Muzyka polska (płyty). 16.45 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 17.35 Chór P. R. 17.50 Muzyka francuska (płyty). 21.35 Jan Brahms 21.35 Mefistofeles — płyty

STACJE KRÓTKOFALOWE

20.00 Dziennik. 20.20 W rytmie marsza. 20.30 Audycja.

STACJE KRÓTKOFALOWE

0.05 Mozaika muzyczna. 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.05 Śpiewa Chór Juranda. 1.20 Audycja słowno-muzyczna. 2.00 Pogadanka aktualna w języku angielskim. 2.10 Kapela Ludowa.

NIEDZIELA, 19 MARCA

7.15 Pieśń „Bogurodzica". 7.20 Koncert poranny. 8.00 Dziennik. 8.15 Audycja dla wsi. 9.15 Transmisja nabożeństwa z Kościoła Pobernardyńskiego w Wilnie. 10.45 Pieśń o wolności. 11.00 Reportaż słowno-muzyczny. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Poranek muzyczny. 13.00 Wyjątki z Pism J. Piłsudskiego. 13.10 Muzyka obiadowa. 14.40 Audycja dla wsi. 15.00 Audycja dla wsi. 16.30 Recital organowy. 17.00 Teatr Wyobraźni. 17.45 Koncert solistów. 18.25 Szkic literacki. 18.40 Koncert symfoniczny. 19.00 Przemówienie Pana Prezydenta R. P. prof. Ignacego Mościckiego. 19.15 Muzyczna fantazja radiowa. 19.35 Orkiestra i soliści (płyty). 20.15 Sport. Przegląd polityczny. Dziennik wieczorny. Tygodnik dźwiękowy. 21.15 „W cieniu miecza" Staffa. 21.55 Koncert. 23.00 Dziennik. Komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski w języku angielskim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE
13.00 Wyjątki z Pism Józefa Piłsudskiego.
17.00 „Dziady" — Adama Mickiewicza.
19.00 Przemówienie Pana Prezydenta R. P. prof. Ignacego Mościckiego.
21.15 „W cieniu miecza" — Leopolda Staffa.
21.55 Koncert.

WARSZAWA II

14.30 Pieśni polskie. 14.50 Koncert popularny (płyty). 15.45 Muzyka popularna (płyty). 16.45 Fantazja ludowa. 17.15 Muzyka lekka (płyty). 19.00 Przemówienie Pana Prezydenta R. P. prof. Ignacego Mościckiego. 19.15 Muzyczna fantazja radiowa. 21.05 Filadelfijska Orkiestra Symfoniczna (płyty). 21.55 Koncert instrumentalny (płyty). 22.38 Muzyka lekka (płyty).

STACJE KRÓTKOFALOWE

20.00 Dziennik. 20.15 Co słychać w sporcie polskim? 20.20 Wyjątki z Pism Józefa Piłsudskiego. 20.30 Audycja słowno-muzyczna.

STACJE KRÓTKOFALOWE

0.05 Muzyczna fantazja radiowa. 0.25 Przemówienie Pana Prezydenta R. P. prof. Ignacego Mościckiego. 0.40 Hymn Narodowy i Pierwsza Brygada. 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.00 Sport. 1.05 Pieśni o wolności. 1.20 Kronika dźwiękowa. 1.40 Życie Polaków za granicą. 2.00 Gawęda ze słuchaczami w języku angielskim. 2.10 Gra orkiestra wojskowa.

Wielką bazę lotniczą

buduje Francja w Tunisie

PARYŻ, 16. 3. Francuski port lotniczy Sidi Ahmed w Tunisie ma być zamieniony na wielką bazę lotniczą. W związku z tym rozpoczęto prace przy budowie dalszych hangarów oraz przy melioracji gruntów. Wydatki tej pierwszej transzy robót wynoszą 25 miliardów franków.

Generalny rezydent Francji w Tunisie udał się w środę z Tunisu do Paryża, celem przeprowadzenia ważnych rozmów z członkami rządu francuskiego oraz celem wzięcia udziału w obradach t. zw. komitetu śródziemnomorskiego.

3 lata więzienia za zdradę stanu

Śmierć za napad na samochód

BERLIN, 16. 3. Stracono tu dezertera wojsk niemieckich rodem z Wiednia, który w połowie lutego r. b. usiłował przedostać się zagranicę z zabranymi z koszar ważnymi dokumentami wojskowymi. Po drodze dezerter napadł na szofera taksówki, zmuszając go pod groźbą broni do jazdy w kierunku granicy. Napad się nie udał. Trybunał wojskowy osądził dezertera za zdradę stanu na trzy lata pozbawienia wolności oraz na śmierć za napad na samochód, co w Rzeszy bezwzględnie karane jest śmiercią.

Przyjazd Min. Hudsona

do Warszawy

Podsekretarz stanu w urzędzie handlu zagranicznego Wielkiej Brytanii Hudson przybywa w dn. 19 bm. do Warszawy na zaproszenie ministra przemysłu i handlu Romana. Ministrowi Hudsonowi towarzyszą wyżsi urzędnicy ministerstwa. Pobyt angielskiego ministra potrwa do 22 bm.

Stała armia w Australii

LONDYN, 16. 3. „Daily Telegraph" donosi z Canberry, że rząd australijski uchwalił we środę zorganizowanie stałej armii. Plany wypracowane przez inspektora generalnego australijskich sił zbrojnych gen. Squiris'a przewidują utworzenie armii, złożonej z 7.500 ludzi z czego 1600 ludzi powołanych zostanie pod broń w roku bieżącym.

446,9 milionów złotych wynosi

obecny zapas złota

W pierwszej dekadzie marca zapas złota powiększył się o 0,1 miln. zł. do 446.9 miln. zł., stan pieniędzy zagranicznych i dewiz zmniejszył się o 2,4 miln. zł. do 14,5 miln. zł.

Suma wykorzystanych kredytów obniżyła się o 13 miln. zł. do 921,4 miln. zł., przy czym: portfel wekslowy powiększył się o 6,9 miln. zł. do 763,3 miln. zł.; portfel zdyskontowanych biletów skarbowych zmniejszył się o 2,4 miln. zł. do 66,7 miln. zł.; stan pożyczek zabezpieczonych zastawami obniżył się o 5.8 miln. zł. do 91,4 miln. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 0,6 miln. zł. do 43,2 miln. zł.

Pozycja „inne aktywa" i „inne pasywa" uległy zmniejszeniu, pierwsza o 2,0 miln. zł. do 199,1 miln. zł., druga zaś o 0,8 miln. zł. do 138,6 miln. zł. Natychmiast płatne zobowiązania wzrosły o 34,3 miln. zł. do 267,6 miln. zł. Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — spadł o 38.5 miln. zł. do 1.313,6 miln. zł. Pokrycie złotem wynosi 30,13 procent. Stopa dyskontowa 4 i pół procent, stopa od pożyczek zastawowych 5 i pół proc.

Emerytowanie oficerów

oparte będzie na nowych zasadach

Rząd przedłożył Sejmowi projekt ustawy o zmianie niektórych przepisów emerytalnych dla oficerów.

Projekt postanawia, że uposażenie emerytalne wynosi po 15 latach służby 40 proc. i wzrasta za każdy następny rok o 3 proc., a dla oficerów wojska i marynarki wojennej o 4 proc. aż do 100 proc podstawy wymiaru, co stanowi pełny wymiar uposażenia emerytalnego.

W razie nabycia prawa do emerytury przed okresem lat 15-u uposażenie emerytalne wynosi do 10 lat służby włącznie 30 proc. i wzrasta za każdy następny rok służby do 15 lat włącznie o 2 procent.

Związek Muzyków-Chrześcijan

powstał w Wilnie

Na zebraniu członków stowarzyszenia wileńskiej orkiestry symfonicznej został przez muzyków chrześcijańskich postawiony wniosek utworzenia wileńskiego oddziału Związku Zawodowego Muzyków Chrześcijan.

Po przyjęciu wniosku muzycy podpisali wspólną deklarację do centrali Związku Muzyków Chrześcijan w Warszawie.

NOTOWANIA GIEŁD WARSZAWSKICH

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Amsterdam 282.15, Bruksela 89.40, Helsinki 10.98, Kopenhaga 111.00, Londyn 24.86, Nowy Jork (kabel) 5.30.75, Oslo 124.95, Paryż 14.07, Sztokholm 128.05, Zurych 120.25.

Pożyczki: 8 proc. prem. inwestycyjna I em. 94.00; II em. 93.00; 3 proc. prem. inwest. seriowa I em. 96.50, II em. 95.50, dolarówka 42.75, 4 proc. konsolidacyjna (większe) 67.00; 4 i pół proc. wewn. państw. 66.25; 5 proc. kolejowa konwersyjna

Listy zastawne: 4,5 proc. ziemskie seria V 64.75; 5 proc. Warszawy 76.00 5 proc. Warszawy (1933 r.) 72.50 — 71.75 — 72.38, (po 1000 zł.) 73.50; 5 proc. Łodzi (1933 r.) 66.00 — 66.25.

Akcje: Bank Polski 130,00, Warsz. Tow. Fabr. Cukru 39.50 — 41.00; Węgiel 41.00; Lilpop 92.00; Modrzejów 21.00 — 22.00; Norblin 103.00; Ostrowiec 81.25 — 81.50 — 81.25; Starachowice 59.50 — 59.00 — 59.25; Zieleniewski 78.00 — 77.50 — 78.00; Żyrardów 66.00.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszenica jednolita 21.00 — 21.50, żyto 14.25 — 14.75, jęczmień 18.25 — 18.50 owies I st. 15.75 — 16.00, gryka 20.50 — 21.00, rzepak oz. 43.50 — 44.50, wyka 21.00 — 22.00, groch polny 22.50 — 23.50, koniczyna b. 115.00 — 130.00, mąka pszenna gatunek I 35.50 — 38.50, gatunek II 30.50 — 32.00, żytnia gat. I 24.25 — 24.75; żytnia razowa 19.25 — 19.75; otręby pszenne grubsze 12.75 — 13.25; średnie 11.75 — 12.25 miałkie 11.75 — 12.25, żytnie 9.75 — 10.50, makuchy lniane 22.50 — 23.00 makuchy rzepak. 14.25 — 14.75, siano prasowane 8.00 — 8.50, słoma prasowana żytnia 4.25 — 4.75.

Wiadomości gospodarcze

KONSTYTUCYJNE ZEBRANIE SHIPHANDLERÓW W GDYNI

W Gdyni odbyło się konstytucyjne walne zebranie zrzeszenia Shiphandlerów. Jest to organizacja branżowa, która skupi wokoło siebie również firmy, dostarczające towary na statki, znajdujące się w porcie.

DODATNIE SALDO W HANDLU ZAGRANICZNYM

Bilans handlu zagranicznego R. P. i W. M. Gdańska, według tymczasowych obliczeń G. U. S. wyniósł w lutym b. r. po stronie przywozu — 301.326 ton, wartości 95.348 tys. zł., a po stronie wywozu — 1.587.798 ton, wartości — 109.436 tys. zł. Saldo dodatnie wyniosło więc 14.088 tys. zł. W porównaniu do stycznia b. r. wywóz zmniejszył się o 4.228 tys. zł., a przywóz o 2,242 tys. zł.

STANDARYZACJA JAJ I LNU

Podkomitet standaryzacyjny Rady Handlu Zagranicznego omówił projekty standaryzacyjne przy wywozie lnu i słomy lnianej oraz sprawę znakowania jaj świeżych i chłodzonych.

Konieczność usunięcia z ul. Towarowej

rozładunkowej stacji kolejowej

Wobec szybkiej rozbudowy Warszawy dalsze pozostanie rozładunkowej stacji kolejowej na ul. Towarowej jest na dłuższą metę nie do pomyślenia. Należałoby ją więc usunąć możliwie najszybciej z centrum miasta, gdyż omawiany odcinek ul. Towarowej jest przeciążony normalnym ruchem kołowym, którego natężenie szczególnie w tym punkcie miasta stale wzrasta.

Za fundusze uzyskane ze sprzedaży placów zajmowanych obecnie przez stację rozładunkową, a mogących być przeznaczonych na zabudowę, można byłoby wybudować nową stację rozładunkową na krańcach miasta.

Reorganizacja targu warzywnego

w Warszawie

Jak się dowiadujemy, wiceminister rolnictwa p. inż. Michał Wierusz-Kowalski, któremu, jak wiadomo, podlegają sprawy, związane z aprowizacją kraju, zainteresował się ostatnio reorganizacją targu warzywnego w Warszawie.

Targ ten ma być przeniesiony z ul. Grójeckiej na ul. Opaczewską i urządzony w myśl odnośnego projektu Pol. Zw. Producentów Warzyw.

P. wiceminister odniósł się życzliwie do postulatów Związku w tym zakresie.

Maszyny rolnicze

Litwa zamawia w Polsce

Pierwszą jaskółką większych interesów handlowych między Litwą a Polską jest zamówienie uskutecznione przez znaną litewską firmę rolniczą „Lietukis", który nabywa większy transport maszyn rolniczych, produkowanych w Polsce. Maszyny te, już w najbliższych dniach przybędą do Litwy. Firma „Lietukis" urządza w Kownie wystawę wzorów maszyn rolniczych produkowanych w Polsce.

Demonstracyjna wizyta Daladiera w Londynie

w towarzystwie szefów sztabu armii i floty

Dyskusja nad ostatnimi wypadkami w Izbie Deputowanych

PARYŻ, 16. 3. Kryzys czeski wywołał głębokie poruszenie w kołach politycznych i w Izbie Deputowanych.

Już na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych Izby Deputowanych wrażenia, wywołane przez wydarzenia czesko-niemieckie, znalazły wyraz w incydentach i w dużym podnieceniu mówców.

Po porozumieniu się z premierem min. Bonnet postanowił przyspieszyć wyjaśnienia, które przyrzekł komisji spraw zagranicznych Senatu i wygłosi je już w czwartek, aby ze swej strony móc wziąć udział w piątkowym popołudniowym posiedzeniu Izby Deputowanych, na którym deputowani zarówno prawicowi, jak i lewicowi będą żądać natychmiastowej dyskusji nad interpelacjami w sprawie polityki francuskiej w ciągu ostatniego kryzysu.

Po posiedzeniu komisji spraw zagranicznych Izby w kołach parlamentarnych uważano, że ofensywa przeciwko ministrowi spr. zagr. Bonnetowi nabrała charakteru poważnego. Jednakże po zgłoszeniu interpelacji przez socjalistów i po zapowiedzi, że w dyskusji imieniem socjalistów zabierze głos b. premier Blum, nastąpiło w kołach parlamentarnych uspokojenie i zaczęło dominować przekonanie, że wobec ofensywy lewicowej nie tylko grupy radykalne, ale i cała prawica poprze w głosowaniu stanowisko ministra spr. zagr.

Pozycję rządu umocniła w ciągu czwartku wiadomość z Londynu, iż premier Daladier, nie tylko jako premier, ale również jako minister obrony narodowej będzie zaproszony w najbliższych dniach do Londynu, czy to bezpośrednio po wizycie prezydenta repnbliki, czy też w czasie tej wizyty, dla przeprowadzenia rozmów o charakterze techniczno-wojskowym z fachowymi ministrami angielskimi w sprawie pogłębienia współpracy wojskowej francusko - angielskiej. Premierowi Daladier mieliby towarzyszyć w tej podróży do Londynu szef sztabu generalnego obrony narodowej gen. Gamelin i szef sztabu marynarki wojennej wiceadmirał Darlan. Wizyta ta, byłaby demonstracyjnym podkreśleniem ścisłej współpracy wojskowej francusko-angielskiej i najściślejszego współdziałania sztabów głównych obu krajów.

Solidarność z Anglią i

Sojusz z Polską

podstawą obecnej polityki zagranicznej Francji

PARYŻ, 16. 3. Z informacyj, które przenikły z kół parlamentarnych i z komunikatu oficjalnego komisji spraw zagranicznych wynika, że minister Bonnet na wczorajszym posiedzeniu ograniczył się na wstępie do suchego przedstawienia faktów i rozwoju sytuacji politycznej na terenie Czechosłowacji. Minister w swym przemówieniu podkreślił, że Francja i Anglia nie miały żadnych zobowiązań prawnych w stosunku do Czechosłowacji. Poza chronologicznym przedstawieniem rozwoju wydarzeń w sprawie czeskiej, min. Bonnet oświadczył, iż polityka jego polega obecnie na zacieśnieniu solidarności z Anglią i wzmacnianiu sojuszów, **stawiając na pierwszym planie współpracę z Polską.** Pakt francusko-sowiecki, jak oświadczył minister powinien być utrzymany. W odpowiedzi na zapytania deputowanych opozycyjnych minister Bonnet miał oświadczyć, iż istotnie uważa również ze swej strony układ monachijski za przekreślony przez ostatnie wydarzenia.

Wobec powagi sytuacji
Projekt Rady Stanu w Anglii

LONDYN, 16. 3. B. min. spraw zagranicznych Eden odwiedził dziś, w związku z ostatnimi wypadkami, lorda Halifaxa, który przedtem odbył dłuższą rozmowę z premierem Chamberlainem.

Eden — jak wiadomo — zażądał wczoraj w czasie dyskusji Izby Gmin utworzenia jednolitego frontu z udziałem wszystkich stronnictw. W związku z powyższym twierdzą w tutejszych kołach, że Eden zamierza wysunąć propozycję powołania do życia rady stanu, złożonej z przywódców wszystkich stronnictw a więc i opozycji, w celu udzielenia rządowi szerszego poparcia w kwestiach polityki zagranicznej.

Plan ten posłużyłby jednocześnie dla ominięcia trudności, które mogłyby powstać przy tworzeniu rządu koalicyjnego z udziałem wszystkich stronnictw.

Obejmowanie placówek czeskich przez dyplomację niemiecką

WASZYNGTON, 16. 3. Niemiecki charge d'affaires Hans Thomsen udał się dzisiaj rano do poselstwa czeskosłowackiego, by poinformować posła czeskosłowackiego, iż rząd niemiecki oficjalnie obejmuje gmach poselstwa. Thomsen oświadczył członkom poselstwa, iż prowizorycznie będą przydzieleni do ambasady niemieckiej w Waszyngtonie.

„Przekonałem się, iż należy mieć zaufanie do kanclerza"

„Odrodzenie dawnych związków imperialnych"

Mowa Hachy do narodu czeskiego

PRAGA, 16. 3. Dziś w godzinach wieczornych prezydent dr. Hacha wygłosił przed mikrofonem radia praskiego przemówienie do narodu czeskiego, w którym powiedział m. in.:

W chwili, gdy przed 20 laty państwo czeskosłowackie powstało do życia, mimo pomyślnych w zasadzie widoków na przyszłość, sytuacja republiki czesko-słowackiej nasuwała mi pewne obawy co do możliwości swobodnego istnienia i rozwoju naszego państwa. Dziś po upływie lat 20, widzę z boleścią, że obawy te niestety były słuszne

Zdając sobie sprawę z sytuacji — ciągnął dalej dr. Hacha — zwróciłem się przedwczoraj do kanclerza Rzeszy o odbycie z nim osobistej rozmowy w Berlinie, gdzie przyjęty byłem z pełną uprzejmością i honorem, należnym głowie państwa. Po odbyciu dłuższej konferencji z kanclerzem Rzeszy, zdecydowałem się z całkowitym zaufaniem oddać w jego ręce losy narodu i państwa czeskiego. Wzamian za to zaufanie kanclerz udzielił mi obietnicy zagwarantowania indywidualnego istnienia narodu czeskiego i autonomicznego rozwoju jego życia narodowego.

Dziś kanclerz spełnił swoją obietnicę, ogłaszając z zamku praskiego proklamację o protektoracie Rzeszy nad krajami Czech i Moraw.

Już po układzie w Monachium wykazaliśmy, że zdajemy sobie sprawę z naszych związków z państwem niemieckim, związków wynikających zarówno z sytuacji geograficznej, jak i z przeszłości historycznej. W ciągu tysiąclecia w tej czy innej formie czeskie życie narodowe, polityczne, ekonomiczene i kulturalne rozwijało się w oparciu o wielkiego sasiada. Związek Czech z Niemcami stanowi odrodzenie dawnych związków imperialnych.

Przekonałem się, iż należy żywić zaufanie do kanclerza Trzeciej Rzeszy. Żywię pełną nadzieję twierdzi w końcu prezydent Hacha, że naród w nowej swej sytuacji prawno - politycznej oczekiwać może życia spokojnego i pomyślnego i że zapewniony mu będzie dalszy jego rozwój.

Ostatnie wiadomości sportowe

Baworowski odzyskał formę
Polak bije Martin Legeaya i Pelizzę

W czwartek na międzynarodowym turnieju tenisowym w Cannes Hebda, który zakwalifikował się do półfinału natrafił na Boussusa i przegrał 1:6, 4:6.

Doskonałą formę wykazał Baworowski, który wyeliminował kolejno Martina Legeaya 6:3, 6:3 i Pelizzę 6:4, 6:3.

W grze pojedyńczej pań w drugiej rundzie Siodówna przegrała z Lafargue 0:6, 4:6.

Komunikat sztabu węgieskiego

Osiągnięto granicę z Polską

Marsz wojsk węgierskich i walki na Rusi

BUDAPESZT, 16. 3. Ukazał się następujący komunikat węgierskiego sztabu generalnego:

Wojska węgierskie na Rusi Podkarpackiej zajęły dziś następujące pozycje: kolumna posuwająca się dol. Cissy zajęła Huszt, dążąc dalej w kierunku północnym. W dolinie Borsava oddziały posuwając się przez Bilkę w kierunku miejscowości Dolha. Część kolumny dążącej od Munkacza o godz. 18-ej przez Wołowiec, zaś część przez przełęcz Vereczke i o godz. 14-ej min. 15 osiągnęła granicę polską. Kolumna zdążająca od Ungwaru do Walce dotarła do Pereczyna. Wyniki te uzyskało nasze wojsko w bardzo trudnych warunkach atmosferycznych skutkiem śnieżycy, na znanym jeszcze z czasów wojny światowej, ciężkim górskim terenie.

* * *

Pereczyn jest stacją kolejową na linii Ungwar — Sianki. Odległość od granicy polskiej w linii prostej około 45 km.

Miejscowości Bilke i Dolha leżą nad rzeką Borsova w odległości 50 wzgl. 45 km. od granicy polskiej.

Manifestacje przed poselstwem węgierskim

W czwartek wieczorem odbyła się w Warszawie, przed poselstwem węgierskim manifestacja z powodu uzyskania przez Polskę wspólnej granicy z Węgrami.

Regent Węgier
do Prezydenta R. P.

BUDAPESZT, 16. 3. Z okazji osiągnięcia granicy węgiersko-polskiej przez wojska węgierskie, regent Węgier Horthy wystosował do Prezydenta Mościckiego telegram następującej treści:

„W historycznej chwili, gdy na granicy polsko - węgierskiej żołnierz węgierski ściska prawicę żołnierza polskiego, przesyłam J. E. i narodowi polskiemu jak najserdeczniejsze pozdrowienia tak w swoim, jak i narodu węgierskiego imieniu. Gorąco pragnę, by ten silny łącznik stał się w duchu naszych dawnych tradycyj fundamentem naszej pokojowej współpracy i zapewnił szczęśliwą przyszłość naszym krajom".

„Cele osiągnięte"

Okupacja zakończona

Spokój nigdzie nie został zakłócony

BERLIN, 16. 3. Naczelne dowództwo sił zbrojnych komunikuje: W ciągu 16 marca oddziały grupy operacyjnej nr. 3 i grupy operacyjnej nr. 5 osiągnęły wszystkie wyznaczone cele bez żadnych incydentów.

Spokój i bezpieczeństwo w Czechach i na Morawach został przywrócony.

„Podziw dla spokoju"

z jakim przyjęto okupantów
Co pisze prasa czeska?

PRAGA, 16. 3. Prasa czeska omawia dziś w krótkich notatkach redakcyjnych wrażenia ostatniej doby.

Dotychczasowy organ premiera Berana „Venkov" nawiązując do umowy zawartej w Berlinie między Hachą i Hitlerem stwierdza, że umowa ta jest dla Czechów w pełni obowiązująca. Dziennik zwraca się do narodu z wezwaniem o spokój i rozsądek, bowiem są to rzeczy same przez się zrozumiałe i wszelka reakcja byłaby nieszczęściem dla narodu, który żyje dziś pod zwierzchnictwem Trzeciej Rzeszy.

„Narodni Listy" podkreślają, że okupacja Czech i Moraw nastąpiła w zupełnym spokoju i porządku.

„Lidove Noviny" zwracają uwagę, że nawet cudzoziemcy, przebywający w Pradze, wyrażają podziw dla spokoju, jaki ludność czeska wykazała w dniu okupacji terytorium przez wojska niemieckie.

„Przyjemnego pobytu"

PRAGA, 16. 3. Urzędowo donoszą, że minister spraw zagr. von Ribbentrop przyjął dziś po południu członków rządu czeskiego z premierem Beranem na czele. Premier Beran w przemówieniu swym wspomniał o pobycie kanclerza w Pradze i złożył kanclerzowi oraz von Ribbentropowi w imieniu rządu i ludności życzenia przyjemnego pobytu w Pradze.

Rozbrojenie wojsk czeskich

Opróżnianie koszar

PRAGA, 16. 3. Od wczoraj popołudnia wojska niemieckie przystąpiły do rozbrajania oddziałów czeskich garnizonu praskiego. Wszystkie koszary częściowo opróżnione przez garnizon czeski zostały zajęte już przez wojska niemieckie.

W ciągu nocy przy pomocy kolumny kilkudziesięciu samochodów wojskowych władze niemieckie wywiozły całe archiwum czeskiego sztabu generalnego.

Zesłanie 5.000 osób
do obozów koncentracyjnych w Niemczech

LONDYN, 16. 3. Wieczorny „Star" donosi z Pragi: „Niemcy nie zwlekały długo z zastosowaniem represji w nowozdobytych Czechach i Morawach. Tajna policja pod komendą Himmlera zorganizowała podsłuch telefoniczny. **5.000 podejrzanych osób zostało aresztowanych i wysłanych do obozów koncentracyjnych w Rzeszy. Wśród aresztowanych znajduje się wielu emigrantów politycznych.** Czechów ogarnęła epidemia samobójstw. M. in. popełnił samobójstwo dyrektor radiostacji praskiej, Mejmik i honorowy konsul angielski w Brnie obywatel czeski, Neumark.

Bata w Rumunii

BUKARESZT, 16. 3. Dziś po południu wylądował na lotnisku bukareszteńskim znany przemysłowiec czeski Bata, który w związku z ostatnimi wypadkami opuścił Czecho-Słowację.

Wołoszyn także

BUKARESZT, 16. 3. Agencja Rador komunikuje, że członkowie „rządu" Rusi Podkarpackiej z Wołoszynem na czele schronili się na terytorium rumuńskie po przejściu granicy w pobliżu miejscowości Sighet.

Anglia nie zamierza uznać

nowego protektoratu Niemiec

Demarch ambasadora angielskiego w Londynie

LONDYN, 16. 3. „Exchange Telegraph" donosi, że przebieg angielskiej akcji dyplomatycznej w Berlinie wczoraj był następujący:

Wczoraj rano ambasador angielski w Berlinie Neville Henderson zwrócił się pisemnie do rządu niemieckiego z żądaniem informacji co do intencji Niemiec w sprawie Czecho-Słowacji. Pismo to wysłane zostało w myśl instrukcji rządu angielskiego z dnia poprzedniego, t. j. przed ostatecznym rozwojem wypadków w Czecho-Słowacji. W piśmie swym ambasador wyraża pogląd rządu angielskiego na ujemne wpływy, jakie może wywrzeć na rozwój sytuacji europejskiej akcja niemiecka w Czechosłowacji.

Wczoraj po południu w myśl nowej instrukcji z Londynu sir Neville Henderson zawiadomił rząd niemiecki o ostatecznym odwołaniu wizyty ministrów Stanley'a i Hudsona w Berlinie.

Rząd angielski nie bierze dotychczas pod uwagę sprawy wycofania swego przedstawiciela dyplomatycznego z Pragi, ani też uznania przez Anglię nowego protektoratu czesko - morawskiego.

Aresztowanie

BERLIN, 16. 3. Donoszą z Pragi: Hajek, szef biura prasowego ministerstwa spr. zagr. został aresztowany.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121 Telefony 666-62 (sekretariat 666-99 (ogólny)
ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m. 1 — I piętro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-40. Kierownictwo biura kasa buchalteria 224-50 Prenumerata tel. 309-32 Konto rozrachunkowe Nr 2 Konto P. K. O. Nr 23.400 Skrzynka Pocztowa 745 Adres telegraficzny: ABC Warszawa
PRZEDSTAWICIELSTWA. Łódź Piotrkowska 103 tel 111-44 Biuro czynne w godz. 10—13, 15—18. Poznań, 27 Grudnia 3 Włocławek. Cyganka 34 135 Kalisz, Rzeźnicza 4, tel 477 Katowice ul Starowiejska 3
PRENUMERATA: miejscowa (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł 3.30 miesięcznie Za granicą zł 4.00 Wyd B (z premią książkową) 5.50.
Za zwrot nadesłanych, a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada

Redaktorzy działów: Jan Korolec — publicystyka polityczna, Jan Wyszyński — dział zagraniczny, informacje polityczne i sprawozdania sądowe, Antoni Szperlich — dział gospodarczy i miejski, Stanisław Włodek — informacje i depesze nocne, Andrzej Płodowski — dział prowincjonalny, sportowy i akademicki, Witold Domański — dział kulturalny, Tadeusz Żakiewicz — kierownik działu ogłoszeń.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC" Sp. z ogr. odp.

Odbito w „Drukarni Literackiej", Warszawa, Al. Jerozolimskie 121